

Pokyny

Pokyny 07/2020 k pojmům správce a zpracovatele v GDPR

Verze 2.0

Přijato dne 7. července 2021

Historie verzí

Verze 2.0	7. července 2021	Přijetí pokynů po veřejné konzultaci
Verze 1.0	2. září 2020	Přijetí pokynů k veřejné konzultaci

SHRNUTÍ

Pojmy „správce“, „společný správce“ a „zpracovatel“ hrají klíčovou úlohu při uplatňování obecného nařízení o ochraně osobních údajů 2016/679 (dále jen „GDPR“), neboť určují, kdo je odpovědný za dodržování různých pravidel pro ochranu osobních údajů a jak mohou subjekty údajů uplatňovat svá práva v praxi. Přesný význam těchto pojmů a kritéria pro jejich správný výklad musí být dostatečně jasná a konzistentní v celém Evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP“).

Pojmy „správce“, „společný správce“ a „zpracovatel“ jsou *funkční* pojmy v tom smyslu, že mají rozdělit odpovědnost podle skutečných úloh stran, a jsou také *autonomní* pojmy v tom smyslu, že by měly být vykládány především v souladu s právními předpisy EU v oblasti ochrany osobních údajů.

Správce

Pokud jde o druh subjektu, který může převzít úlohu správce, v zásadě neexistuje žádné omezení, ale v praxi obvykle jedná jako správce organizace jako taková, a nikoli jednotlivec v rámci organizace (např. výkonný ředitel, zaměstnanec nebo člen správní rady).

Správce je orgán, který *rozhoduje* o určitých klíčových prvcích zpracování. Pravomoc správce může být definována zákonem nebo může vyplývat z analýzy skutečností nebo okolností případu. Některé činnosti zpracování lze považovat za přirozeně spojené s úlohou subjektu (zaměstnavatele vůči zaměstnancům, vydavatele vůči předplatitelům nebo sdružení vůči jeho členům). V mnoha případech mohou podmínky smlouvy pomoci určit správce, ačkoli nejsou rozhodující za všech okolností.

Správce určuje účely a prostředky zpracování, tj. *důvod* a *způsob* zpracování. Správce musí rozhodnout o účelu i prostředcích. Některé praktičtější aspekty provádění („nepodstatné prostředky“) však mohou být ponechány na zpracovateli. Pro to, aby byl označen jako správce, není nutné, aby skutečně měl přístup ke zpracovávaným údajům.

Společní správci

Kvalifikace společných správců může nastat, pokud se na zpracování podílí více než jeden aktér. GDPR zavádí zvláštní pravidla pro společné správce a stanoví rámec, který upravuje jejich vztah. Zastřešujícím kritériem existence společné správy je společný podíl dvou nebo více subjektů na určení účelů a prostředků operace zpracování. Společný podíl může mít podobu *společného rozhodnutí* přijatého dvěma nebo více subjekty nebo může být výsledkem *sblížujících se rozhodnutí* dvou nebo více subjektů, pokud se tato rozhodnutí vzájemně doplňují a jsou nezbytná pro to, aby zpracování probíhalo takovým způsobem, že budou mít hmatatelný dopad na určení účelů a prostředků zpracování. Důležitým kritériem je to, že zpracování by nebylo možné bez podílu obou stran v tom smyslu, že zpracování každou stranou je neoddělitelné, tj. nerozlučně spojené. Společný podíl musí zahrnovat určení účelů na jedné straně a určení prostředků na straně druhé.

Zpracovatel

Zpracovatel je fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce. Pro získání postavení zpracovatele jsou dvě základní podmínky: jedná se o samostatný subjekt ve vztahu ke správci a osobní údaje zpracovává jménem správce.

Zpracovatel nesmí údaje zpracovávat jinak než podle pokynů správce. Pokyny správce mohou i přesto ponechat určitý stupeň volnosti, pokud jde o to, jak nejlépe sloužit zájmům správce, což zpracovateli umožňuje zvolit nejvhodnější technické a organizační prostředky. Zpracovatel však porušuje GDPR, pokud překročí rámec pokynů správce a začne určovat své vlastní účely a prostředky zpracování.

Zpracovatel je pak v souvislosti s tímto zpracováním považován za správce a může podléhat sankcím za překročení pokynů správce.

Vztah mezi správcem a zpracovatelem

Správce musí využívat pouze zpracovatele, kteří poskytují dostatečné záruky k provádění vhodných technických a organizačních opatření, aby zpracování splňovalo požadavky GDPR. K prvkům, které je třeba vzít v úvahu, by mohly patřit odborné znalosti zpracovatele (např. technické znalosti týkající se bezpečnostních opatření a porušení zabezpečení osobních údajů), spolehlivost zpracovatele, zdroje zpracovatele a dodržování schváleného kodexu chování nebo mechanismu pro vydávání osvědčení ze strany zpracovatele.

Veškeré zpracování osobních údajů zpracovatelem se musí řídit smlouvou nebo jiným právním aktem, který má písemnou formu, a to i v elektronické podobě, a je závazný. Správce a zpracovatel se mohou rozhodnout, že vyjednejí svou vlastní smlouvu, včetně všech povinných prvků, nebo že se zcela nebo zčásti spolehnou na standardní smluvní doložky.

GDPR uvádí prvky, které musí být uvedeny v dohodě o zpracování údajů. Dohoda o zpracování údajů by však neměla pouze přeformulovat ustanovení GDPR; spíše by měla obsahovat specifičtější, konkrétnější informace o tom, jak budou požadavky plněny a jaká úroveň zabezpečení je požadována pro zpracování osobních údajů, které je předmětem dohody o zpracování údajů.

Vztah mezi společnými správci

Společní správci transparentním ujednáním vymezí a sjednají mezi sebou své podíly na odpovědnosti za plnění povinností podle GDPR. Vymezení jejich podílů na odpovědnosti se musí týkat zejména výkonu práv subjektů údajů a povinností poskytovat informace. Kromě toho by rozdělení odpovědnosti mělo zahrnovat další povinnosti správce, například pokud jde o obecné zásady ochrany osobních údajů, právní základ, bezpečnostní opatření, povinnost oznamovat porušení zabezpečení osobních údajů, posouzení dopadů na ochranu osobních údajů, využívání zpracovatelů, předávání osobních údajů do třetích zemí a kontakty se subjekty údajů a dozorovými úřady.

Každý společný správce má povinnost zajistit, aby měl právní základ pro zpracování a aby údaje nebyly dále zpracovávány způsobem neslučitelným s účely, pro které byly původně shromážděny správcem sdílejícím údaje.

Právní forma ujednání mezi společnými správci není v GDPR upřesněna. V zájmu právní jistoty a s cílem zajistit transparentnost a odpovědnost EDPB doporučuje, aby takové ujednání mělo podobu závazného dokumentu, jako je smlouva nebo jiný právně závazný akt podle práva EU nebo členského státu, jímž se správce řídí.

Ujednání náležitě odráží příslušné úlohy a vztahy společných správců vůči subjektům údajů a podstatné prvky ujednání jsou dány subjektu údajů k dispozici.

Bez ohledu na podmínky ujednání mohou subjekty údajů vykonávat svá práva u každého ze společných správců i vůči každému z nich. Dozorové úřady nejsou vázány podmínkami ujednání, ať už se jedná o otázku kvalifikace stran jako společných správců, nebo určeného kontaktního místa.

OBSAH

SHRNUTÍ	3
ÚVOD	7
ČÁST I – POJMY	8
1 OBECNÉ PŘIPOMÍNKY	8
2 DEFINICE SPRÁVCE	9
2.1 Definice správce	9
2.1.1 „Fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt“	9
2.1.2 „Určuje“	10
2.1.3 „Sám nebo společně s jinými“	13
2.1.4 „Účely a prostředky“	13
2.1.5 „zpracování osobních údajů“	16
3 DEFINICE SPOLEČNÝCH SPRÁVCŮ	17
3.1 Definice společných správců	17
3.2 Existence společné správy	18
3.2.1 Obecné aspekty	18
3.2.2 Posouzení společného podílu	19
3.2.3 Situace, kdy neexistuje společná správa	23
4 DEFINICE ZPRACOVATELE	24
5 DEFINICE TŘETÍ STRANY/PŘÍJEMCE	27
ČÁST II – DŮSLEDKY PŘÍŘAZENÍ RŮZNÝCH ÚLOH	29
1 VZTAH MEZI SPRÁVCEM A ZPRACOVATELEM	29
1.1 Volba zpracovatele	30
1.2 Forma smlouvy nebo jiného právního aktu	30
1.3 Obsah smlouvy nebo jiného právního aktu	33
1.3.1 <i>Zpracovatel musí zpracovávat údaje pouze na základě doložených pokynů správce (čl. 28 odst. 3 písm. a) GDPR)</i>	34
1.3.2 <i>Zpracovatel musí zajistit, aby se osoby oprávněné zpracovávat osobní údaje zavázaly k mlčenlivosti nebo aby se na ně vztahovala zákonná povinnost mlčenlivosti (čl. 28 odst. 3 písm. b) GDPR)</i>	35
1.3.3 <i>Zpracovatel musí přijmout všechna opatření požadovaná podle článku 32 (čl. 28 odst. 3 písm. c) GDPR)</i>	35
1.3.4 <i>Zpracovatel musí dodržovat podmínky pro zapojení dalšího zpracovatele uvedené v čl. 28 odst. 2 a 4 (čl. 28 odst. 3 písm. d) GDPR)</i>	36

1.3.5	<i>Zpracovatel musí být správci nápomocen při plnění správcovy povinnosti reagovat na žádosti o výkon práv subjektu údajů (čl. 28 odst. 3 písm. e) GDPR).</i>	37
1.3.6	<i>Zpracovatel musí být správci nápomocen při zajišťování souladu s povinnostmi podle článků 32 až 36 (čl. 28 odst. 3 písm. f) GDPR).</i>	37
1.3.7	<i>Při ukončení činností zpracování musí zpracovatel v souladu s rozhodnutím správce vymazat nebo vrátit všechny osobní údaje správci a vymazat existující kopie (čl. 28 odst. 3 písm. g) GDPR).</i>	38
1.3.8	<i>Zpracovatel musí správci poskytnout veškeré informace potřebné k doložení toho, že byly splněny povinnosti stanovené v článku 28, a umožní audity, včetně inspekci, prováděné správcem nebo jiným auditorem, kterého správce pověřil, a k těmto auditům přispěje (čl. 28 odst. 3 písm. h) GDPR).</i>	39
1.4	Pokyny porušující právní předpisy v oblasti ochrany osobních údajů.....	40
1.5	Zpracovatel určující účely a prostředky zpracování	40
1.6	Dílčí zpracovatelé	40
2	DŮSLEDKY SPOLEČNÉ SPRÁVY.....	42
2.1	Transparentní vymezení podílů společných správců na odpovědnosti za plnění povinností podle GDPR.....	42
2.2	Rozdělení odpovědnosti je třeba provést formou ujednání	44
2.2.1	Forma ujednání	44
2.2.2	Povinnosti vůči subjektům údajů.....	44
2.3	Povinnosti vůči úřadům pro ochranu osobních údajů	46

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

s ohledem na čl. 70 odst. 1 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „GDPR“ nebo „nařízení“),

s ohledem na Dohodu o EHP a zejména přílohu XI a protokol 37 k uvedené dohodě ve znění rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 154/2018 ze dne 6. července 2018¹,

s ohledem na články 12 a 22 svého jednacího řádu,

vzhledem k tomu, že přípravné práce na těchto pokynech zahrnovaly shromažďování vstupních informací od zúčastněných stran, a to jak písemně, tak na akci pořádané pro zúčastněné strany, s cílem určit nejnaléhavější problémy,

PŘIJAL TYTO POKYNY

ÚVOD

1. Cílem tohoto dokumentu je poskytnout pokyny k pojmům správce a zpracovatele na základě pravidel GDPR týkajících se definic uvedených v článku 4 a ustanovení o povinnostech v kapitole IV. Hlavním cílem je vysvětlit význam těchto pojmů a vyjasnit různé úlohy a rozdělení odpovědnosti mezi tyto aktéry.
2. Pojem správce a jeho interakce s pojmem zpracovatele hrají zásadní úlohu při uplatňování GDPR, neboť určují, kdo je odpovědný za dodržování různých pravidel pro ochranu osobních údajů, a způsob, jakým mohou subjekty údajů uplatňovat svá práva v praxi. GDPR výslovně zavádí zásadu odpovědnosti, tj. správce je odpovědný za dodržování zásad týkajících se zpracování osobních údajů uvedených v článku 5 a je s to toto dodržování doložit. GDPR navíc zavádí konkrétnější pravidla pro využívání zpracovatele (zpracovatelů) a některá ustanovení o zpracování osobních údajů jsou určena nejen správcům, ale také zpracovatelům.
3. Je proto nanejvýš důležité, aby přesný význam těchto pojmů a kritéria jejich správného používání byly dostatečně jasné a aby byly sdíleny v celé Evropské unii a EHP.
4. Pracovní skupina zřízená podle článku 29 vydala pokyny k pojmům správce/zpracovatele ve svém stanovisku č. 1/2010 (WP 169)² s cílem poskytnout vysvětlení a konkrétní příklady týkající se těchto pojmů. Od vstupu GDPR v platnost bylo vzneseno mnoho otázek ohledně toho, do jaké míry GDPR změnilo pojmy správce a zpracovatele a jejich úlohy. Byly vzneseny otázky týkající se zejména podstaty a důsledků pojmu společné správy (např. podle článku 26 GDPR) a konkrétních povinností pro zpracovatele stanovených v kapitole IV (např. podle článku 28 GDPR). Z tohoto důvodu a vzhledem k tomu, že EDPB uznává, že konkrétní uplatňování těchto pojmů je třeba ještě více vyjasnit, považuje nyní EDPB za nezbytné poskytnout propracovanější a konkrétnější pokyny, aby byl zajištěn jednotný a

¹ Pokud se v tomto dokumentu hovoří o „členských státech“, rozumějí se tím „členské státy EHP“.

² Stanovisko pracovní skupiny zřízené podle článku 29 č. 1/2010 k pojmům „správce“ a „zpracovatel“ přijaté dne 16. února 2010, 264/10/EN, WP 169.

harmonizovaný přístup v celé EU a EHP. Tyto pokyny nahrazují předchozí stanovisko pracovní skupiny 29 k těmto pojmům (WP169).

5. V části I se tyto pokyny zabývají definicemi jednotlivých pojmů „správce“, „společní správci“, „zpracovatel“ a „třetí strana/příjemce“. V části II jsou uvedeny další pokyny ohledně důsledků, které jsou spojeny s různými úlohami správce, společných správců a zpracovatele.

ČÁST I – POJMY

1 OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

6. GDPR v čl. 5 odst. 2 výslovně zavádí zásadu odpovědnosti, která znamená, že:
 - správce *odpovídá za dodržování* zásad stanovených v čl. 5 odst. 1 GDPR a že
 - správce je schopen *prokázat soulad* se zásadami stanovenými v čl. 5 odst. 1 GDPR.

Tato zásada byla popsána ve stanovisku pracovní skupiny zřízené podle článku 29³ a nebude zde rozebírána do podrobností.

7. Cílem začlenění zásady odpovědnosti do GDPR jako ústřední zásady bylo zdůraznit, že správci údajů musí zavést vhodná a účinná opatření a musí být schopni prokázat soulad.⁴
8. Zásada odpovědnosti byla dále rozpracována v článku 24, který stanoví, že správce zavede vhodná technická a organizační opatření, aby zajistil a byl schopen **doložit**, že zpracování je prováděno v souladu s GDPR. Tato opatření musí být podle potřeby revidována a aktualizována. Zásada odpovědnosti je rovněž zohledněna v článku 28, který stanoví povinnosti správce při zapojení zpracovatele.
9. Zásada odpovědnosti je přímo určena správci. Některá konkrétnější pravidla jsou však určena správcům i zpracovatelům, např. pravidla týkající se pravomocí dozorových úřadů v článku 58. Správci i zpracovatelé mohou být pokutováni v případě nedodržení povinností vyplývajících z GDPR, které se jich týkají, a oba se přímo zodpovídají dozorovým úřadům na základě povinnosti uchovávat a poskytovat na požádání příslušnou dokumentaci, spolupracovat v případě šetření a řídit se správními příkazy. Zároveň je třeba připomenout, že zpracovatelé musí vždy dodržovat pokyny správce a jednat pouze na základě těchto pokynů.
10. Zásada odpovědnosti spolu s ostatními konkrétnějšími pravidly ohledně toho, jak dosáhnout souladu s GDPR, a rozdělení odpovědnosti proto vyžaduje vymezení různých úloh některých aktérů zapojených do činnosti zpracování osobních údajů.
11. Obecnou připomínkou k pojmům správce a zpracovatele v GDPR je to, že se tyto pojmy ve srovnání se směrnici 95/46/ES nezměnily a že celkově zůstávají kritéria pro přiřazování různých úloh stejná.
12. Pojmy správce a zpracovatele jsou *funkční* pojmy. Jejich cílem je rozdělit odpovědnost podle skutečných úloh stran⁵. To znamená, že právní postavení aktéra jako „správce“, nebo „zpracovatele“ musí být v zásadě určováno jeho skutečnými činnostmi v konkrétní situaci, a nikoli formálním

³ Stanovisko pracovní skupiny zřízené podle článku 29 č. 3/2010 k zásadě odpovědnosti přijaté dne 13. července 2010, 00062/10/EN WP 173.

⁴ 74. bod odůvodnění GDPR.

⁵ Stanovisko pracovní skupiny zřízené podle článku 29 č. 1/2010, WP 169, s. 9.

označením aktéra za „správce“ nebo „zpracovatele“ (např. ve smlouvě)⁶. To znamená, že rozdělení úloh by mělo obvykle vycházet z analýzy skutečností nebo okolností daného případu a jako takové není vyjednatelné.

13. Pojmy správce a zpracovatele jsou rovněž *autonomními* pojmy v tom smyslu, že ačkoli vnější právní zdroje mohou pomoci určit, kdo je správcem, měly by být vykládány především v souladu s právními předpisy EU v oblasti ochrany osobních údajů. Pojem správce by neměl být dotčen jinými – v některých případech protichůdnými nebo překrývajícími se – pojmy v jiných oblastech práva, jako je tvůrce nebo nositel práv v oblasti práv duševního vlastnictví nebo práva hospodářské soutěže.
14. Jelikož základním cílem přiřazování úlohy správce je zajistit odpovědnost a účinnou a komplexní ochranu osobních údajů, měl by být pojem „správce“ vykládán dostatečně široce, přičemž by se měla co nejvíce podporovat účinná a plná ochrana subjektů údajů⁷, aby byl zajištěn plný účinek právních předpisů EU v oblasti ochrany osobních údajů, a zamezilo se tak mezerám a předešlo se možnému obcházení pravidel, aniž by byla současně oslabena úloha zpracovatele.

2 DEFINICE SPRÁVCE

2.1 Definice správce

15. Správce je v čl. 4 odst. 7 GDPR definován jako

„fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení“.

16. Definice správce obsahuje pět hlavních stavebních kamenů, které budou pro účely těchto pokynů analyzovány samostatně. Jsou to tyto výrazy:
 - „fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt“
 - „určuje“
 - „sám nebo společně s jinými“
 - „účely a prostředky“
 - „zpracování osobních údajů“.

2.1.1 „Fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt“

17. První stavební kámen se týká druhu subjektu, který může být správcem. Podle GDPR může být správcem *„fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt“*. To

⁶ Viz rovněž stanovisko generálního advokáta Mengozziho ve věci *Svědkové Jehovovi*, C-25/17, ECLI:EU:C:2018:57, bod 68 („*Za účelem určení „správce“ ve smyslu směrnice 95/46 se přikláním k názoru, [...] že nadměrný formalismus by umožnil snadno obejít ustanovení směrnice 95/46, a proto je třeba vycházet spíše z faktické než formální analýzy [...]“*).

⁷ SDEU, věc C-131/12, *Google Spain SL a Google Inc. v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) a Mario Costeja González*, rozsudek ze dne 13. května 2014, bod 34; SDEU, věc C-210/16, *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, rozsudek ze dne 5. června 2018, bod 28; SDEU, věc C-40/17, *Fashion ID GmbH & Co.KG v. Verbraucherzentrale NRW eV*, rozsudek ze dne 29. července 2019, bod 66.

znamená, že v zásadě neexistuje žádné omezení, pokud jde o typ subjektu, který může převzít úlohu správce. Může se jednat o organizaci, ale může se jednat i o jednotlivce nebo skupinu jednotlivců⁸. V praxi však obvykle jedná jako správce ve smyslu GDPR organizace jako taková, a nikoli jednatel v rámci organizace (např. výkonný ředitel, zaměstnanec nebo člen správní rady). Pokud jde o zpracování údajů v rámci skupiny společností, je třeba věnovat zvláštní pozornost otázce, zda jako správce nebo zpracovatel může jednat provozovna, např. při zpracovávání údajů jménem mateřské společnosti.

18. Někdy společnosti a veřejné subjekty jmenují zvláštní osobu odpovědnou za provádění činnosti zpracování. Ani v případě jmenování konkrétní fyzické osoby s cílem zajistit soulad s pravidly pro ochranu osobních údajů nebude tato osoba správcem, ale bude jednat jménem právnické osoby (společnosti či veřejného subjektu), která ponese konečnou odpovědnost při porušení pravidel jakožto správce. Ve stejném duchu, i když má určité oddělení nebo útvar organizace provozní odpovědnost za zajištění dodržování souladu určité činnosti zpracování s předpisy, neznamená to, že se toto oddělení nebo útvar (spíše než organizace jako celek) stává správcem.

Příklad:

Marketingové oddělení společnosti ABC zahájí reklamní kampaň na propagaci jejích produktů. Marketingové oddělení rozhoduje o povaze kampaně, o prostředcích, které mají být použity (e-mail, sociální média, ...), o tom, na které zákazníky se zaměří a jaké údaje budou použity k tomu, aby kampaň byla co nejúspěšnější. I kdyby marketingové oddělení jednalo značně nezávisle, společnost ABC bude v zásadě považována za správce, neboť reklamní kampaň je zahájena společností a probíhá v rámci její obchodní činnosti a pro její účely.

19. V zásadě lze předpokládat, že jakékoli zpracování osobních údajů zaměstnanci, k němuž dochází v rámci činnosti organizace, probíhá pod její kontrolou⁹. Za výjimečných okolností však může dojít k tomu, že se zaměstnanec rozhodne používat osobní údaje pro své vlastní účely, čímž protiprávně překročí oprávnění, které mu bylo dáno, (např. založení vlastní společnosti apod.). Je proto povinností organizace jako správce zajistit, že budou provedena odpovídající technická a organizační opatření, včetně např. odborné přípravy a informování zaměstnanců, aby bylo zajištěno dodržování GDPR¹⁰.

2.1.2 „Určuje“

20. Druhý stavební kámen pojmu správce odkazuje na *vliv* správce na zpracování na základě *výkonu rozhodovací pravomoci*. Správce je orgán, který *rozhoduje* o určitých klíčových prvcích zpracování. Pravomoc správce může být definována zákonem nebo může vyplývat z analýzy skutečností nebo okolností případu. Je třeba se zabývat konkrétními dotyčnými operacemi zpracování a pochopit, kdo je určuje, tím, že nejprve budou zváženy tyto otázky: „*proč toto zpracování probíhá?*“ a „*kdo rozhodl, že by zpracování mělo probíhat za určitým účelem?*“.

Okolnosti vedoucí ke správě

⁸ Například ve svém rozsudku ve věci *Svědkové Jehovovi*, C-25/17, ECLI:EU:C:2018:551, bod 75, měl SDEU za to, že náboženská společnost Svědků Jehovových jednala společně se svými jednotlivými členy jako správce osobních údajů. Rozsudek ve věci *Svědkové Jehovovi*, C-25/17, ECLI:EU:C:2018:551, bod 75.

⁹ Zaměstnanci, kteří mají v rámci organizace přístup k osobním údajům, nejsou obecně považováni za „správce“ nebo „zpracovatele“, nýbrž za „osob[y], kter[é] jedn[ají] z pověření správce nebo zpracovatele“ ve smyslu článku 29 GDPR.

¹⁰ Čl. 24 odst. 1 GDPR.

21. Vzhledem k tomu, že pojem správce je funkčním pojmem, je založen spíše na **věcné než formální analýze**. V zájmu usnadnění analýzy mohou být pro řízení a zjednodušení procesu použita určitá pravidla a praktické předpoklady. Ve většině situací lze „rozhodující orgán“ snadno a jasně identifikovat odkazem na určité právní a/nebo skutkové okolnosti, z nichž lze obvykle odvodit „vliv“, pokud jiné skutečnosti nenaznačují opak. Lze rozlišovat dvě kategorie situací: 1) správa vyplývající z *právních předpisů* a 2) správa vyplývající z *faktického vlivu*.

1) *Správa vyplývající z právních předpisů*

22. Existují případy, kdy lze správu odvodit z explicitní právní způsobilosti, např. kdy jsou správce nebo konkrétní kritéria pro jeho jmenování určena vnitrostátními nebo unijními právními předpisy. Ustanovení čl. 4 odst. 7 totiž říká: „*jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení*“. Ačkoli čl. 4 odst. 7 zmiňuje pouze „správce“ v jednotném čísle, EDPB se domnívá, že podle práva Unie nebo členských států lze určit více než jednoho správce, případně dokonce i jako společné správce.
23. Pokud byl správce výslovně určen zákonem, bude to rozhodující pro stanovení toho, kdo jedná jako správce. To předpokládá, že zákonodárce určil jako správce subjekt, který je skutečně schopen vykonávat správu. V některých zemích vnitrostátní právní předpisy stanoví, že za zpracování osobních údajů v rámci svých povinností odpovídají orgány veřejné moci.
24. Avšak spíše než aby zákon přímo jmenoval správce nebo určil kritéria pro jeho jmenování, stanoví úkol nebo uloží někomu povinnost shromažďovat a zpracovávat určité údaje. V těchto případech je účel zpracování často určen zákonem. Správcem bude obvykle ten, koho pro uskutečnění tohoto účelu, tohoto veřejného úkolu, určuje zákon. Tak by tomu bylo například v případě, kdy subjekt pověřený určitými veřejnými úkoly (např. sociální zabezpečení), které nelze splnit bez shromáždění alespoň některých osobních údajů, vytvoří za účelem plnění těchto veřejných úkolů databázi nebo registr. V takovém případě zákon, byť nepřímě, stanoví, kdo je správcem. Obecněji lze říci, že zákon může rovněž uložit veřejným nebo soukromým subjektům povinnost uchovávat nebo poskytovat určité údaje. Tyto subjekty by pak byly obvykle považovány za správce v souvislosti se zpracováním, které je nezbytné pro splnění této povinnosti.

Příklad: Právní předpisy

Vnitrostátní právní předpisy země A stanoví povinnost obecních úřadů poskytovat sociální dávky, jako jsou měsíční platby občanům v závislosti na jejich finanční situaci. Za účelem provedení těchto plateb musí obecní úřad shromažďovat a zpracovávat údaje o finanční situaci žadatelů. Ačkoli zákon výslovně neuvádí, že obecní úřady jsou správci tohoto zpracování, vyplývá to implicitně z právních předpisů.

2) *Správa vyplývající z faktického vlivu*

25. V případě neexistence správy vyplývající z právních předpisů musí být kvalifikace strany jako správce stanovena na základě posouzení skutkových okolností daného zpracování. Při rozhodování o tom, zda konkrétní subjekt vykonává rozhodující vliv na zpracování dotčených osobních údajů, je třeba vzít v úvahu všechny relevantní skutkové okolnosti.
26. Potřeba faktického posouzení též znamená, že úloha správce nevyplývá z povahy subjektu, který zpracovává údaje, nýbrž z jeho konkrétních činností v konkrétním kontextu. Jinými slovy, tentýž subjekt může jednat současně jako správce pro určité operace zpracování a jako zpracovatel pro jiné a

kvalifikace správce nebo zpracovatele musí být posouzena s ohledem na každou konkrétní činnost zpracování údajů.

27. V praxi lze určité činnosti zpracování považovat za přirozeně spojené s úlohou nebo činnostmi subjektu, které v konečném důsledku zahrnují odpovědnost z hlediska ochrany osobních údajů. To může být způsobeno obecnějšími právními předpisy nebo zavedenou právní praxí v různých oblastech (občanské právo, obchodní právo, pracovní právo atd.). V tomto případě pomohou při identifikaci správce stávající tradiční role a odborné znalosti, z nichž obvykle vyplývá určitá odpovědnost, například: zaměstnavatel v souvislosti se zpracováním osobních údajů svých zaměstnanců, vydavatel, který zpracovává osobní údaje svých předplatitelů, nebo sdružení zpracovávající osobní údaje svých členů či přispěvatelů. Pokud se subjekt zapojuje do zpracování osobních údajů v rámci svých interakcí s vlastními zaměstnanci, zákazníky nebo členy, bude obvykle tím, kdo určuje účel a prostředky související se zpracováním, a jedná tudíž jako správce ve smyslu GDPR.

Příklad: Právnícké firmy

Společnost ABC si najme právníckou firmu, která ji má zastupovat ve sporu. Aby právnícká firma mohla tento úkol splnit, musí zpracovávat osobní údaje související s daným případem. Důvodem zpracování osobních údajů je mandát právnícké firmy k zastupování klienta před soudem. Tento mandát však není konkrétně zaměřen na zpracování osobních údajů. Právnícká firma jedná s významnou mírou nezávislosti, například při rozhodování o tom, jaké informace mají být použity a jak je používat, a nejsou k dispozici pokyny od klienta, pokud jde o zpracování osobních údajů. Zpracování, které právnícká firma provádí za účelem splnění úkolu právního zástupce společnosti, je tedy spojeno s funkční úlohou právnícké firmy, a je proto třeba ji považovat za správce tohoto zpracování.

Příklad: Telekomunikační operátoři¹¹:

Poskytování služeb elektronických komunikací, jako je služba elektronické pošty, zahrnuje zpracování osobních údajů. Pokud jde o zpracování osobních údajů, které je nezbytné pro provoz služby jako takové (např. provozní a fakturační údaje), bude poskytovatel těchto služeb obvykle považován za správce. Pokud je jediným účelem a úlohou poskytovatele umožnit přenos e-mailových zpráv, nebude poskytovatel považován za správce osobních údajů obsažených v samotné zprávě. Pokud jde o jakékoli osobní údaje obsažené ve zprávě, za správce se obvykle považuje osoba, od níž zpráva pochází, a nikoli poskytovatel služeb, který nabízí přenosovou službu.

28. V mnoha případech může určení toho, která strana (či strany) jedná (jednají) jako správce, usnadnit posouzení smluvních podmínek mezi jednotlivými zúčastněnými stranami. I když smlouva mlčí o tom, kdo je správcem, může obsahovat dostatečné prvky k vyvození toho, kdo vykonává rozhodovací úlohu, pokud jde o účely a prostředky zpracování. Může se rovněž stát, že smlouva obsahuje výslovné prohlášení o totožnosti správce. Není-li důvod pochybovat o tom, že to přesně odráží realitu, nic nebrání plnění podmínek dané smlouvy. Smluvní podmínky však nejsou rozhodující za všech okolností, neboť by to stranám jednoduše umožnilo rozdělit odpovědnost tak, jak považují za vhodné. Není možné stát se správcem ani se vyhnout povinnostem správce pouze tím, že se smlouva zformuluje určitým způsobem, ačkoli skutkové okolnosti říkají něco jiného.
29. Pokud jedna strana skutečně rozhodne, proč a jak jsou osobní údaje zpracovávány, bude tato strana správcem i v případě, že smlouva stanoví, že se jedná o zpracovatele. Stejně tak se subjekt z hlediska

¹¹ EDPB se domnívá, že tento příklad, původně uvedený ve 47. bodě odůvodnění směrnice 95/46/ES, zůstává relevantní i v souvislosti s GDPR.

právních předpisů v oblasti ochrany osobních údajů nepovažuje za zpracovatele jen proto, že je v obchodní smlouvě použit pojem „subdodavatel“¹².

30. V souladu s faktickým přístupem slovo „určuje“ znamená, že správcem je subjekt, který skutečně vykonává rozhodující vliv na účely a prostředky zpracování. Smlouva o zpracování údajů obvykle stanoví, kdo je určující stranou (správcem) a kdo pověřenou stranou (zpracovatelem). I když zpracovatel nabízí službu, která je předem definována konkrétním způsobem, musí mu být předložen podrobný popis služby a musí učinit konečné rozhodnutí o aktivním schválení způsobu, jakým je zpracování prováděno, a v případě potřeby musí požadovat změny. Zpracovatel navíc nemůže později změnit podstatné prvky zpracování bez souhlasu správce.

Příklad: standardizovaná služba cloudových úložišť

Velký poskytovatel cloudových úložišť nabízí svým zákazníkům možnost uchovávat velké objemy osobních údajů. Služba je zcela standardizována, přičemž zákazníci mají jen malou nebo nemají vůbec žádnou možnost si danou službu přizpůsobit. Podmínky smlouvy určuje a vypracovává jednostranně poskytovatel cloudových služeb, který je zákazníkovi předkládá za podmínky „ber, nebo nech být“. Společnost X se rozhodne využít poskytovatele cloudů k ukládání osobních údajů svých zákazníků. Společnost X bude i nadále považována za správce vzhledem ke svému rozhodnutí využít tohoto konkrétního poskytovatele cloudových služeb ke zpracovávání osobních údajů pro své účely. Jelikož poskytovatel cloudových služeb osobní údaje nezpracovává pro své vlastní účely a uchovává údaje výhradně jménem svých zákazníků a v souladu s pokyny, bude poskytovatel služeb považován za zpracovatele.

2.1.3 „Sám nebo společně s jinými“

31. Ustanovení čl. 4 odst. 7 uznává, že „účely a prostředky“ zpracování může určit více než jeden aktér. Uvádí, že správce je aktér, který „sám nebo společně s jinými“ určuje účely a prostředky zpracování. To znamená, že několik různých subjektů může jednat jako správci pro totéž zpracování, přičemž na každý z nich se pak vztahují platná ustanovení o ochraně osobních údajů. V souladu s tím může být organizace správcem i v případě, že nečiní všechna rozhodnutí o účelech a prostředcích. Kritéria pro společnou správu a míra, v níž dva nebo více aktérů společně vykonávají správu, mohou mít různou podobu, jak bude objasněno později¹³.

2.1.4 „Účely a prostředky“

32. Čtvrtý stavební kámen definice správce odkazuje na předmět správce vlivu, konkrétně na „účely a prostředky“ zpracování. Představuje podstatnou část pojmu správce: co by měla strana určit, aby mohla být považována za správce.
33. Slovníky definují „úcel“ jako „předjímaný výsledek, který je zamýšlen nebo který řídí vaše plánované kroky“ a „prostředky“ jako „způsob, jakým je dosaženo výsledku nebo konce“.
34. GDPR stanovuje, že údaje musí být shromažďovány pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely a nesmějí být dále zpracovávány způsobem, který je s těmito účely neslučitelný. Určit „účely“ zpracování a „prostředky“ k jejich dosažení je proto obzvláště důležité.

¹² Viz např. pracovní skupina zřízená podle článku 29, stanovisko č. 10/2006 ke zpracovávání osobních údajů Společností pro celosvětovou mezibankovní finanční komunikaci (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)), 22. listopadu 2006, WP128, s. 11.

¹³ Viz část I oddíl 3 („Definice společných správců“).

35. Určení účelů a prostředků spočívá v rozhodnutí o „důvodu“ a „způsobu“ zpracování:¹⁴ vzhledem ke konkrétní operaci zpracování je správcem aktér, který určil *důvod* zpracování (tj. „za jakým účelem“ nebo „proč“), a *způsob*, jakým má být tohoto cíle dosaženo (tj. jaké prostředky je třeba použít k dosažení tohoto cíle). Fyzická nebo právnická osoba, která vykonává takový vliv na zpracování osobních údajů, se tak podílí na určování účelů a prostředků tohoto zpracování v souladu s definicí uvedenou v čl. 4 odst. 7 GDPR¹⁵.
36. Jak je popsáno níže, správce musí rozhodnout o účelu i prostředcích zpracování. V důsledku toho se správce nemůže spokojit pouze s určením účelu. Musí rozhodovat i o prostředcích zpracování. Naproti tomu strana jednající jako zpracovatel nemůže nikdy určovat účel zpracování.
37. Pokud správce zapojí zpracovatele, aby provedl zpracování jeho jménem, často to v praxi znamená, že zpracovatel musí být schopen sám učinit určitá rozhodnutí o tom, jak zpracování provádět. EDPB uznává, že zpracovatel může mít určitý manévrovací prostor, aby mohl přijmout určitá rozhodnutí týkající se zpracování. V tomto ohledu je třeba poskytnout vodítko ohledně toho, jaká **míra vlivu** na „důvod“ a „způsob“ by měla vést ke kvalifikaci subjektu jako správce a do jaké míry může zpracovatel činit vlastní rozhodnutí.
38. Pokud jeden subjekt jasně určí účel a prostředky a pověří jiný subjekt činnostmi zpracování, které odpovídají provádění jeho podrobných pokynů, je situace jasná a není pochyb o tom, že druhý subjekt by měl být považován za zpracovatele, zatímco první subjekt je správcem.

Podstatné v. nepodstatné prostředky

39. Otázkou je, kde je třeba stanovit hranici mezi rozhodnutími vyhrazenými správcem a rozhodnutími, která mohou být ponechána na uvážení zpracovatele. Rozhodnutí o účelu zpracování jasně přísluší vždy správci.
40. Pokud jde o určení prostředků, lze rozlišovat mezi podstatnými a nepodstatnými prostředky. „Podstatné prostředky“ jsou tradičně a inherentně vyhrazeny pro správce. Zatímco nepodstatné prostředky může určit i zpracovatel, podstatné prostředky určuje správce. „Podstatnými prostředky“ se rozumí ty, které úzce souvisejí s účelem a rozsahem zpracování, jako je druh zpracovávaných osobních údajů („ *které údaje se zpracovávají?* “), doba zpracování („ *jak dlouho se mají zpracovávat?* “), kategorie příjemců („ *kdo k nim má mít přístup?* “) a kategorie subjektů údajů („ *či osobní údaje se zpracovávají?* “). Spolu s účelem zpracování jsou podstatné prostředky rovněž úzce spjaty s otázkou, zda je zpracování zákonné, nezbytné a přiměřené. „Nepodstatné prostředky“ se týkají praktičtějších aspektů provádění, jako je volba konkrétního typu hardwaru nebo softwaru nebo podrobná bezpečnostní opatření, o nichž může rozhodnout zpracovatel.

Příklad: Mzdová správa

Zaměstnavatel A zaměstná jinou společnost, aby spravovala výplatu mezd jeho zaměstnancům. Zaměstnavatel A vydá jasné pokyny, kdo má dostat zaplacen, jaké částky, k jakému datu, do jaké banky, jak dlouho mají být údaje uchovávané, jaké údaje by měly být sděleny správci daně atd. V tomto případě se zpracování údajů provádí pro účely společnosti A, aby vyplácela mzdu svým zaměstnancům, a mzdový správce nesmí tyto údaje použít k žádnému vlastnímu účelu. Způsob, jakým by měl mzdový správce provádět zpracování, je v podstatě jasně a přesně definován. Nicméně mzdový správce může rozhodnout o některých podrobnostech týkajících se zpracování, např. o softwaru, který bude

¹⁴ Viz rovněž stanovisko generálního advokáta Bota ve věci *Wirtschaftsakademie*, C-210/16, ECLI:EU:C:2017:796, bod 46.

¹⁵ Rozsudek ve věci *Svědkové Jehovovi*, C-25/17, ECLI:EU:C:2018:551, bod 68.

používat, o způsobu, jakým přidělí přístup v rámci své vlastní organizace atd. To nemění jeho úlohu zpracovatele, pokud nejedná v rozporu s pokyny společnosti A ani nad rámec těchto pokynů.

Příklad: Bankovní platby

Jako součást pokynů zaměstnavatele A předává mzdová správa banky B informace, aby banka mohla uskutečnit platbu zaměstnancům zaměstnavatele A. Tato činnost zahrnuje zpracování osobních údajů bankou B, které provádí za účelem výkonu bankovní činnosti. V rámci této činnosti banka nezávisle na zaměstnavateli A rozhoduje o tom, které údaje musí být zpracovány, aby mohla být služba poskytována, jak dlouho musí být údaje uchovány atd. Zaměstnavatel A nemůže mít žádný vliv na účel a prostředky zpracování údajů bankou B. Banku B je proto třeba považovat za správce tohoto zpracování a předání osobních údajů od mzdové správy je třeba považovat za sdělování informací mezi dvěma správci, zaměstnavatelem A a bankou B.

Příklad: Účetní

Zaměstnavatel A najme účetní firmu C, aby provedla audit jeho účetnictví, a proto předá údaje o finančních transakcích (včetně osobních údajů) firmě C. Účetní firma C zpracovává tyto údaje bez podrobných pokynů od A. Účetní firma C se v souladu s právními předpisy upravujícími úkoly auditorských činností prováděných firmou C rozhodne, že shromažďované údaje budou zpracovány pouze pro účely auditu zaměstnavatele A, a určí, jaké údaje potřebuje, jaké kategorie osob je třeba registrovat, jakou dobu mají být údaje uchovávány a jaké technické údaje se mají být používat. Za těchto okolností je třeba účetní firmu C považovat za jejího vlastního správce při provádění jejích auditorských služeb pro zaměstnavatele A. Toto posouzení se však může lišit v závislosti na úrovni pokynů od zaměstnavatele A. V situaci, kdy zákon nestanoví konkrétní povinnosti pro účetní firmu a společnost klienta poskytuje velmi podrobné pokyny ke zpracování, by účetní firma skutečně jednala jako zpracovatel. Bylo by možné rozlišovat mezi situacemi, kdy je zpracování – v souladu s právními předpisy upravujícími toto povolání – prováděno jako součást hlavní činnosti účetní firmy, a situacemi, kdy je zpracování omezenějším vedlejším úkolem, který je vykonáván jako součást činnosti společnosti klienta.

Příklad: Hostingové služby

Zaměstnavatel A najme hostingovou službu H pro ukládání šifrovaných údajů na jejích serverech. Hostingová služba H neurčuje, zda údaje, které uchovává, jsou osobními údaji, ani nezpracovává údaje jiným způsobem, než je jejich uložení na serverech. Vzhledem k tomu, že uchování je jedním z příkladů činnosti zpracování osobních údajů, zpracovává hostingová služba H osobní údaje jménem zaměstnavatele A, a je tedy zpracovatelem. Zaměstnavatel A musí společnosti H poskytnout nezbytné pokyny a musí být uzavřena dohoda o zpracování údajů podle článku 28, která vyžaduje, aby hostingová služba H zavedla technická a organizační bezpečnostní opatření. Hostingová služba H musí být zaměstnavateli A nápomocna při zajišťování toho, aby byla přijata nezbytná bezpečnostní opatření, a v případě jakéhokoli porušení zabezpečení osobních údajů ho musí informovat.

41. I když rozhodnutí o nepodstatných prostředcích mohou být ponechána na zpracovateli, správce musí v dohodě o zpracování údajů i tak stanovit určité prvky, jako je – v souvislosti s požadavkem na zabezpečení např. pokyn k přijetí všech opatření vyžadovaných podle článku 32 GDPR. V dohodě musí být rovněž uvedeno, že zpracovatel je správcem nápomocen při zajišťování souladu například s článkem 32. V každém případě zůstává správce odpovědný za provádění vhodných technických a organizačních

opatření, aby zajistil a byl schopen doložit, že zpracování je prováděno v souladu s nařízením (článek 24). Správce přitom musí zohlednit povahu, rozsah, kontext a účely zpracování, jakož i rizika pro práva a svobody fyzických osob. Z tohoto důvodu musí být správce plně informován o použitých prostředcích, aby mohl v tomto ohledu učinit informované rozhodnutí. Aby správce mohl prokázat zákonnost zpracování, doporučuje se zdokumentovat minimálně nezbytná technická a organizační opatření ve smlouvě nebo jiném právně závazném nástroji mezi správcem a zpracovatelem.

Příklad: Telefonní centrum

Společnost X se rozhodne zadat část svých zákaznických služeb telefonnímu centru. Telefonní centrum obdrží identifikovatelné údaje o nákupech zákazníků, jakož i kontaktní údaje. Telefonní centrum používá vlastní software a IT infrastrukturu pro správu osobních údajů týkajících se zákazníků společnosti X. Společnost X podepíše s poskytovatelem telefonního centra v souladu s článkem 28 GDPR smlouvu o zpracování údajů poté, co určí, že technická a organizační bezpečnostní opatření navrhovaná telefonním centrem jsou vhodná pro dotčená rizika a že telefonní centrum bude pouze zpracovávat osobní údaje pro účely společnosti X a v souladu s jejími pokyny. Společnost X neposkytuje telefonnímu centru žádné další pokyny týkající se konkrétního softwaru, který má být použit, ani podrobné pokyny týkající se konkrétních bezpečnostních opatření, která mají být zavedena. V tomto příkladu společnost X zůstává správcem, a to navzdory skutečnosti, že telefonní centrum určilo některé nepodstatné prostředky zpracování.

2.1.5 „zpracování osobních údajů“

42. Účely a prostředky určené správcem se musí týkat „zpracování osobních údajů“. V čl. 4 odst. 2 GDPR je zpracování osobních údajů definováno jako „*jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů*“. V důsledku toho může být pojem správce spojen buď s jedinou operací zpracování, nebo se souborem operací. V praxi to může znamenat, že správa vykonávaná určitým subjektem se může rozšířit na celé předmětné zpracování, ale může být též omezena na určitou fázi zpracování¹⁶.
43. V praxi lze zpracování osobních údajů, jehož se účastní několik aktérů, rozdělit na několik menších operací zpracování, u nichž by bylo možné se domnívat, že každý aktér určuje účel a prostředky samostatně. Na druhé straně lze za stejným účelem (účely) rovněž provést posloupnost nebo soubor operací zpracování, do nichž je zapojeno několik aktérů; v takovém případě je možné, že se na zpracování podílí jeden nebo více společných správců. Jinými slovy, je možné, že na „mikroúrovni“ se jednotlivé operace zpracování v řetězci jeví jako oddělené, neboť každá z nich může mít jiný účel. Je však nutné zdvojnásobit kontrolu, zda by na „makroúrovni“ tyto operace zpracování neměly být považovány za „soubor operací“ sledujících společný účel za použití společně definovaných prostředků.
44. Každý, kdo se rozhodne zpracovávat údaje, musí zvážit, zda se jedná o osobní údaje, a pokud ano, jaké jsou povinnosti podle GDPR. Aktér bude považován za „správce“, i když se úmyslně nezaměřuje na osobní údaje jako takové nebo chybně usoudil, že osobní údaje nezpracovává.

¹⁶ Rozsudek ve věci *Fashion ID*, C-40/17, ECLI:EU:C:2019:629, bod 74: „[J]ak v zásadě uvedl generální advokát [...], že fyzická nebo právnická osoba může být ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 95/46 správcem ve spojení s jinými osobami jen pro ty operace zpracování osobních údajů, při kterých společně určuje účely a prostředky. Naproti tomu, [...] nelze uvedenou fyzickou nebo právnickou osobu považovat za správce ve smyslu uvedeného ustanovení v souvislosti s předchozími nebo pozdějšími operacemi v postupu zpracování, při kterých neurčuje účely ani prostředky.“

45. Není nutné, aby správce měl skutečně přístup k údajům, které zpracovává¹⁷. Osoba, která zadává činnost zpracování externím dodavatelům, má při tom rozhodující vliv na účel a (podstatné) prostředky zpracování (např. úpravou parametrů služby tak, že ovlivňuje, či osobní údaje mají být zpracovávány), má být považována za správce, i když nikdy nebude mít skutečný přístup k údajům.

Příklad: Průzkum trhu 1

Společnost ABC chce poznat, jaké typy spotřebitelů mají nejpravděpodobněji zájem o její výrobky, a uzavře smlouvu s poskytovatelem služeb XYZ, aby získala příslušné informace.

Společnost ABC dá společnosti XYZ pokyny, o jaké informace má zájem, a poskytne jí seznam otázek, které mají být položeny osobám účastnícím se průzkumu trhu.

Společnost ABC obdrží od XYZ pouze statistické informace (např. identifikaci spotřebitelských trendů v jednotlivých regionech) a nemá přístup k samotným osobním údajům. Společnost ABC se nicméně rozhodla, že zpracování by se mělo uskutečnit, toto zpracování se provádí pro její účel a její činnost, přičemž poskytla společnosti XYZ podrobné pokyny ohledně toho, jaké informace mají být shromažďovány. Společnost ABC musí být proto stále považována za správce ohledně zpracování osobních údajů, k němuž dochází za účelem poskytnutí informací, které požaduje. Společnost XYZ smí pouze zpracovávat údaje pro účely uvedené společností ABC a podle jejích podrobných pokynů, a je tudíž třeba ji považovat za zpracovatele.

Příklad: Průzkum trhu 2

Společnost ABC chce poznat, jaké typy spotřebitelů mají největší zájem o její výrobky. Poskytovatelem služeb XYZ je agentura pro průzkum trhu, která shromažďuje informace o zájmech spotřebitelů prostřednictvím celé řady dotazníků, jež se týkají široké škály výrobků a služeb. Poskytovatel služeb XYZ tyto údaje shromažďoval a analyzoval nezávisle podle vlastní metodiky, aniž by obdržel pokyny od společnosti ABC. Aby mohl vyhovět žádosti společnosti ABC, bude poskytovatel služeb XYZ vytvářet statistické informace, aniž by však obdržel jakékoli další pokyny ohledně toho, které osobní údaje by měly být zpracovávány nebo jak je zpracovávat za účelem vytvoření těchto statistik. V tomto příkladu jedná poskytovatel služeb XYZ jako jediný správce, který zpracovává osobní údaje pro účely průzkumu trhu a nezávisle určuje způsob, jak tak učinit. Společnost ABC nemá v souvislosti s těmito činnostmi zpracování žádnou zvláštní úlohu ani odpovědnost podle právních předpisů v oblasti ochrany osobních údajů, jelikož získává anonymizované statistiky a nepodílí se na určování účelů a prostředků zpracování.

3 DEFINICE SPOLEČNÝCH SPRÁVCŮ

3.1 Definice společných správců

46. Kvalifikace coby společných správců může nastat, pokud se na zpracování podílí více než jeden aktér.

¹⁷ Rozsudek ve věci *Wirtschaftsakademie*, C-201/16, ECLI:EU:C:2018:388, bod 38.

47. Ačkoli tento pojem není nový a existuje již podle směrnice 95/46/ES, GDPR v článku 26 zavádí zvláštní pravidla pro společné správce a vymezuje rámec pro jejich vztah. Tento pojem a jeho důsledky navíc v nedávných rozhodnutích objasnil Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“)¹⁸.
48. Jak je dále rozvedeno v části II oddílu 2, kvalifikace společných správců bude mít důsledky především z hlediska přidělení povinností týkajících se dodržování pravidel pro ochranu osobních údajů, a zejména v souvislosti s právy fyzických osob.
49. V tomto ohledu je cílem následujícího oddílu poskytnout vodítka k pojmu společných správců v souladu s GDPR a judikaturou SDEU a pomoci subjektům určit, kde mohou působit jako společní správci, a uplatňovat tento pojem v praxi.

3.2 Existence společné správy

3.2.1 Obecné aspekty

50. Výchozím bodem pro určení společné správy je definice správce v čl. 4 odst. 7 GDPR. Úvahy v tomto oddíle tedy přímo souvisejí s úvahami v oddíle týkajícím se pojmu správce a doplňují je. V důsledku toho by posouzení společné správy mělo odrážet výše uvedené posouzení „jednotlivé“ správy.
51. Článek 26 GDPR, který odráží definici uvedenou v čl. 4 odst. 7 GDPR, stanovuje, že „[p]okud účely a prostředky zpracování stanoví společně dva nebo více správců, jsou společnými správci“. V obecném smyslu existuje společná správa ohledně konkrétní činnosti zpracování, pokud různé strany *společně* určují účel a prostředky této činnosti zpracování. Posouzení existence společných správců proto vyžaduje přezkoumání toho, zda o určení účelů a prostředků, které charakterizují správce, rozhoduje více než jedna strana. Výraz „společně“ musí být vykládán tak, že znamená „společně s“ nebo „ne sám“ v různých formách a kombinacích, jak je vysvětleno níže.
52. Posouzení společné správy by mělo být provedeno spíše na základě věcné než formální analýzy skutečného vlivu na účely a prostředky zpracování. Všechna stávající nebo plánovaná ujednání by měla být porovnána se skutkovými okolnostmi týkajícími se vztahu mezi stranami. Pouhé formální kritérium by nepostačovalo nejméně ze dvou důvodů: v některých případech by formální jmenování společného správce – stanovené například zákonem nebo smlouvou – chybělo; v jiných případech se může stát, že formální jmenování neodráží realitu ujednání tím, že formálně svěří úlohu správce subjektu, který ve skutečnosti nemůže „určit“ účely a prostředky zpracování.
53. Ne všechna zpracování, do nichž je zapojeno několik subjektů, vedou ke společné správě. Zastřešujícím kritériem existence společné správy je **společný podíl dvou nebo více subjektů na určení účelů a prostředků** zpracování. Přesněji řečeno, společná účast musí zahrnovat určení účelů na jedné straně a určení prostředků na straně druhé. Pokud každý z těchto prvků určují všechny dotčené subjekty, měly by být považovány za společné správce předmětného zpracování.

¹⁸ Viz zejména věc *Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein v. Wirtschaftsakademie*, (C-210/16), *Tietosuojaalvautuutettu v. Jehovan todistajat — uskonnollinen yhdyskunta* (C-25/17), *Fashion ID GmbH & Co. KG v. Verbraucherzentrale NRW eV* (C-40/17). Je třeba poznamenat, že ačkoli SDEU tyto rozsudky vydal ohledně výkladu pojmu „společní správci“ podle směrnice 95/46/ES, zůstávají v platnosti i v kontextu GDPR, a to vzhledem k tomu, že prvky určující tento pojem podle GDPR zůstávají stejné jako podle uvedené směrnice.

3.2.2 Posouzení společného podílu

54. Společný podíl na určování účelů a prostředků znamená, že rozhodující vliv na to, zda a jak zpracování probíhá, má více než jeden subjekt. V praxi může mít společný podíl několik různých forem. Společný podíl může mít například podobu **společného rozhodnutí** přijatého dvěma nebo více subjekty nebo může být výsledkem **sblížujících se rozhodnutí** dvou nebo více subjektů, pokud jde o účely a podstatné prostředky.
55. Společný podíl prostřednictvím *společného rozhodnutí* znamená společné rozhodování a představuje společný záměr v souladu s nejběžnějším chápáním pojmu „společně“ uvedeného v článku 26 GDPR.

Situace společného podílu prostřednictvím *sblížujících se rozhodnutí* vyplývá zejména z judikatury SDEU týkající se pojmu společných správců. Rozhodnutí mohou být považována za sblížující se ohledně účelů a prostředků, **pokud se vzájemně doplňují a jsou nezbytná k tomu, aby zpracování probíhalo takovým způsobem, že bude mít hmatatelný dopad na určení účelů a prostředků zpracování.** Je třeba zdůraznit, že pojem sblížujících se rozhodnutí je třeba posuzovat ve vztahu k účelům a prostředkům zpracování, nikoli však k jiným aspektům obchodního vztahu mezi stranami¹⁹. Důležitým kritériem jako takovým pro určení sblížujících se rozhodnutí v tomto kontextu **je to, zda by zpracování nebylo možné bez podílu obou stran na účelech a prostředcích v tom smyslu, že zpracování každou stranou je neoddělitelné, tj. nerozlučně spojené.** Situace společných správců jednajících na základě sblížujících se rozhodnutí by však měla být odlišena od případu zpracovatele, neboť ten – i když se podílí na realizaci zpracování – nezpracovává údaje pro vlastní účely, ale zpracování provádí jménem správce.

56. Skutečnost, že jedna ze stran nemá přístup ke zpracovávaným osobním údajům, nepostačuje k vyloučení společné správy²⁰. Například ve věci *Svědkové Jehovovi* se SDEU domníval, že je nutné náboženskou společnost společně se zvěstovateli, kteří jsou jejími členy, považovat za správce osobních údajů zpracovávaných těmito členy v rámci podomní kazatelské činnosti²¹. SDEU měl za to, že není nezbytné, aby uvedená společnost měla přístup k údajům, ani nemusí být prokázáno, že v souvislosti s tímto zpracováním udělovala svým členům písemné příkazy nebo pokyny²². Společnost se podílela na určování účelů a prostředků tím, že organizovala a koordinovala činnosti svých členů, což slouží k dosahování cíle náboženské společnosti Svědkové Jehovovi²³. Společnost Svědkové Jehovovi navíc má v obecné rovině vědomost o tom, že při šíření její víry dochází k takovému zpracování²⁴.
57. Je rovněž důležité zdůraznit, jak objasnil SDEU, že subjekt bude považován za společného správce s ostatními pouze ve vztahu k těm operacím, pro které společně s jinými určuje prostředky a účely téhož zpracování údajů, zejména v případě sblížujících se rozhodnutí. Pokud jeden z těchto subjektů sám rozhoduje o účelech a prostředcích operací, které předcházejí nebo následují v řetězci zpracování, musí být tento subjekt považován za jediného správce této předchozí nebo pozdější operace²⁵.

¹⁹ Všechna obchodní ujednání ve skutečnosti zahrnují sblížující se rozhodnutí jako součást procesu, během kterého je dosaženo dohody.

²⁰ Rozsudek ve věci *Wirtschaftsakademie*, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388, bod 38.

²¹ Rozsudek ve věci *Svědkové Jehovovi*, C-25/17, ECLI:EU:C:2018:551, bod 75.

²² Tamtéž.

²³ Tamtéž, bod 71.

²⁴ Tamtéž.

²⁵ Rozsudek ve věci *Fashion ID*, C-40/17, ECLI:EU:2018:1039, bod 74: „Naproti tomu, a aniž by byla v této souvislosti dotčena případná občanskoprávní odpovědnost stanovená vnitrostátním právem, nelze uvedenou fyzickou nebo právnickou osobu považovat za správce ve smyslu uvedeného ustanovení v souvislosti s předchozími nebo pozdějšími operacemi v postupu zpracování, při kterých neurčuje účely ani prostředky.“.

58. Z existence společné odpovědnosti nelze nutně vyvozovat, že by jednotliví provozovatelé, jichž se zpracování osobních údajů týká, měli nezbytně nést stejný podíl odpovědnosti. Naopak, SDEU objasnil, že tito provozovatelé mohou být zapojeni do různých fází tohoto zpracování a v různé míře, proto míru odpovědnosti každého z nich je třeba hodnotit s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem projednávané věci.

3.2.2.1 Společně určený účel či účely

59. Společná správa nastává, pokud subjekty zapojené do téhož zpracování provádějí zpracování pro společně definované účely. Tak tomu bude v případě, že zapojené subjekty zpracovávají údaje pro stejné, nebo společné, účely.

60. Kromě toho když subjekty nemají stejný účel pro zpracování, lze společnou správu stanovit s ohledem na judikaturu SDEU i tehdy, když zapojené subjekty sledují účely, které jsou úzce spojeny nebo vzájemně se doplňují. Tak tomu může být například tehdy, když existuje vzájemný prospěch vyplývající ze stejné operace zpracování za předpokladu, že se každý ze zapojených subjektů podílí na určení účelů a prostředků příslušné operace zpracování. Pojem vzájemného prospěchu však není rozhodující a může být pouze orientační. Například ve věci *Fashion ID* SDEU objasnil, že provozovatel internetových stránek se podílí na určování účelů (a prostředků) zpracování tím, že na internetové stránky vloží sociální modul s cílem optimalizovat propagaci svého zboží jeho zviditelněním na sociální síti. SDEU měl za to, že předmětné operace zpracování byly prováděny v hospodářském zájmu jak provozovatele internetových stránek, tak poskytovatele sociálního modulu²⁶.

61. Podobně, jak uvedl SDEU ve věci *Wirtschaftsakademie*, účelem zpracování osobních údajů prostřednictvím statistik návštěvníků fanouškovské stránky je umožnit Facebooku zlepšit svůj systém reklamy přenášené prostřednictvím jeho sítě a umožnit správci fanouškovské stránky získat statistické údaje pro řízení propagace své činnosti²⁷. Každý subjekt v tomto případě sleduje svůj vlastní zájem, ale obě strany se podílejí na určení účelů (a prostředků) zpracování osobních údajů, pokud jde o návštěvníky fanouškovské stránky²⁸.

62. V tomto ohledu je důležité zdůraznit, že pouhá existence vzájemného prospěchu (např. obchodního) vyplývajícího z činnosti zpracování nevede ke společné správě. Pokud subjekt zapojený do zpracování nesleduje vlastní účel (účely) ve vztahu ke zpracování, ale je pouze placen za poskytované služby, jedná spíše jako zpracovatel, a nikoli jako společný správce.

3.2.2.2 Společně určované prostředky

63. Společná správa rovněž vyžaduje, aby dva nebo více subjektů vyvíjely vliv na prostředky zpracování. To neznamena, že k tomu, aby existovala společná správa, musí každý dotčený subjekt ve všech případech určovat všechny prostředky. Jak objasnil SDEU, různé subjekty mohou být zapojeny v různých fázích tohoto zpracování a v různé míře. Různí společní správci proto mohou v různé míře definovat prostředky zpracování v závislosti na tom, kdo tak skutečně může učinit.

64. Může se rovněž stát, že jeden ze zúčastněných subjektů poskytne prostředky pro zpracování a zpřístupní je jiným subjektům pro činnosti zpracování osobních údajů. Subjekt, který se rozhodne použít tyto prostředky, aby osobní údaje mohly být zpracovány pro určitý účel, se rovněž podílí na určení prostředků zpracování.

65. Tento scénář může vzniknout zejména v případě platform, standardizovaných nástrojů nebo jiné infrastruktury, které stranám umožňují zpracovávat stejné osobní údaje vytvořené určitým způsobem

²⁶ Rozsudek ve věci *Fashion ID*, C-40/17, ECLI:EU:2018:1039, bod 80.

²⁷ Rozsudek ve věci *Wirtschaftsakademie*, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388, bod 34.

²⁸ Rozsudek ve věci *Wirtschaftsakademie*, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388, bod 39.

jednou ze stran, aby je používaly jiné strany, které mohou rovněž rozhodnout, jak je vytvořit²⁹. Použití již existujícího technického systému nevyklučuje společnou správu, pokud uživatelé systému mohou rozhodnout o zpracování osobních údajů, které má být v této souvislosti provedeno.

66. Jako příklad uvedl SDEU ve věci *Wirtschaftsakademie*, že správce fanouškovské stránky umístěné na Facebooku musí být považován za osobu, která se podílí na určení způsobů zpracování osobních údajů týkajících se návštěvníků fanouškovské stránky, a to vymezením parametrů vycházejících z jeho cílové skupiny a cílů řízení a propagace jeho činností.
67. Dále volba subjektu ohledně toho, zda použije pro své vlastní účely nástroj nebo jiný systém vytvořený jiným subjektem umožňující zpracování osobních údajů, bude pravděpodobně znamenat společné rozhodnutí o prostředcích tohoto zpracování těmito subjekty. To plyne z případu *Fashion ID*, kde SDEU dospěl k závěru, že *Fashion ID* tím, že začlenila na své internetové stránky tlačítko Facebooku „to se mi líbí“, které Facebook dal provozovatelům internetových stránek k dispozici, ovlivnila rozhodujícím způsobem operace zahrnující sběr a přenos osobních údajů návštěvníků jejích stránek ve prospěch Facebooku, a tudíž společně s Facebookem určila prostředky tohoto zpracování³⁰.
68. Je důležité zdůraznit, že **používání společného systému nebo infrastruktury pro zpracování údajů nepovede ve všech případech k označení zapojených stran jako společných správců**, zejména pokud je zpracování, které provádějí, oddělitelné a může být provedeno jednou stranou bez zásahu druhé strany nebo pokud poskytovatel je zpracovatelem bez vlastního účelu (existence pouhého obchodního prospěchu pro zapojené strany nepostačuje k tomu, aby byla považována za účel zpracování).

Příklad: Cestovní kancelář

Cestovní kancelář posílá osobní údaje svých zákazníků letecké společnosti a hotelovému řetězci za účelem rezervace balíčku cestovních služeb. Letecká společnost a hotel potvrzují dostupnost požadovaných sedadel a pokojů. Cestovní kancelář vydává cestovní doklady a poukázky pro své zákazníky. Každý z aktérů zpracovává údaje pro provádění vlastních činností a za použití vlastních prostředků. V tomto případě jsou cestovní kancelář, letecká společnost a hotel tři různí správci údajů, kteří zpracovávají údaje pro své vlastní a samostatné účely, a neexistuje zde společná správa.

Cestovní kancelář, hotelový řetězec a letecká společnost se poté rozhodnou podílet se spolu na vytvoření společné internetové platformy pro společný účel poskytování souborných služeb pro cesty. Dohodly se na základních prostředcích, které mají být použity, jako např. na tom, které údaje budou uchovávány, jak budou rezervace přidělovány a potvrzovány a kdo může mít přístup k uchovávaným informacím. Kromě toho se rozhodnou sdílet údaje o svých zákaznících za účelem provádění společných marketingových akcí. V tomto případě cestovní kancelář, letecká společnost a hotelový řetězec společně určí, proč a jak jsou osobní údaje jejich jednotlivých zákazníků zpracovávány, a budou tedy společnými správci, pokud jde o operace zpracování týkající se společné internetové rezervační platformy a společných marketingových akcí. Každý z nich by si však zachoval výlučnou správu nad dalšími činnostmi zpracování mimo společnou internetovou platformu.

Příklad: Výzkumný projekt ústavů

²⁹ Poskytovatel systému může být společným správcem, pokud jsou splněna výše uvedená kritéria, tj. pokud se poskytovatel podílí na určování účelů a prostředků. Jinak by poskytovatel měl být považován za zpracovatele.

³⁰ Rozsudek ve věci *Fashion ID*, C-40/17, ECLI:EU:2018:1039, body 77–79.

Několik výzkumných ústavů se rozhodne účastnit se společného výzkumného projektu a využít za tímto účelem stávající platformu jednoho z ústavů zapojených do projektu. Každý ústav vloží osobní údaje, které již má, do platformy pro účely společného výzkumu, a používá údaje poskytnuté ostatními prostřednictvím platformy pro provádění výzkumu. V tomto případě jsou všechny ústavy považovány za společné správce pro zpracování osobních údajů, k němuž dochází ukládáním a zpřístupňováním informací z této platformy, neboť společně rozhodly o účelu zpracování a o prostředcích, které mají být použity (stávající platforma). Každý ústav je však samostatným správcem pro jakékoli jiné zpracování, které může být prováděno mimo platformu pro jejich příslušné účely.

Příklad: Marketingová operace

Společnosti A a B uvedly na trh výrobek C pod společnou značkou a chtějí uspořádat akci na jeho propagaci. Za tímto účelem se rozhodnou sdílet údaje ze své databáze klientů a potenciálních klientů a na tomto základě rozhodnou o seznamu pozvaných osob. Dohodly se rovněž na podmínkách zaslání pozvánek na akci, na tom, jak získat zpětnou vazbu během akce, a na následných marketingových akcích. Společnosti A a B lze považovat za společné správce pro zpracování osobních údajů souvisejících s organizací reklamní akce, neboť spolu rozhodují o společně definovaném účelu a podstatných prostředcích zpracování údajů v této souvislosti.

Příklad: Klinické testy³¹

Poskytovatel zdravotní péče (zkoušející) a univerzita (zadavatel) se rozhodnou společně zahájit klinické testování se stejným účelem. Spolupracují na vypracování protokolu studie (tj. účel, metodika/koncepce studie, shromažďované údaje, kritéria vyloučení/zařazení subjektů hodnocení, případně opakované použití databáze atd.). U takového klinického testování lze považovat za společné správce, neboť společně určují a schvalují stejný účel a podstatné prostředky zpracování. Shromažďování osobních údajů ze zdravotnické dokumentace pacienta pro účely výzkumu je třeba odlišit od uchovávání a používání stejných údajů pro účely péče o pacienta, u nichž poskytovatel zdravotní péče zůstává správcem.

V případě, že se zkoušející nepodílí na vypracování protokolu (pouze akceptuje protokol, který již vypracoval zadavatel), a protokol je navržen pouze zadavatelem, měl by být zkoušející považován za zpracovatele a zadavatel za správce tohoto klinického testování.

Příklad: Lovci mozků

Společnost X pomáhá společnosti Y při nábore nových zaměstnanců – prostřednictvím své renomované služby s přidanou hodnotou „global matchz“. Společnost X hledá vhodné uchazeče jak v životopisech obdržných přímo společností Y, tak i mezi těmi, které již má ve své vlastní databázi. Tuto databázi vytváří a spravuje sama společnost X. Tím je zajištěno, že společnost X zlepší sladění nabídky pracovních míst a uchazečů o zaměstnání, čímž zvýší své příjmy. Přestože společnosti X a Y formálně nepřijaly rozhodnutí spolu, podílejí se společně na zpracování za účelem nalezení vhodných uchazečů na základě sblížujících se rozhodnutí: rozhodnutí vytvořit a spravovat službu „global matchz“ pro společnost X a rozhodnutí společnosti Y k obohacení databáze o životopisy, které obdrží přímo. Tato rozhodnutí se vzájemně doplňují, jsou neoddělitelná a nezbytná k tomu, aby bylo možné

³¹ EDPB má v úmyslu poskytnout další pokyny týkající se klinických testů v souvislosti s připravovanými pokyny ke zpracování osobních údajů pro účely lékařského a vědeckého výzkumu.

zpracovat hledání vhodných uchazečů. Proto by v tomto konkrétním případě měly být považovány za společné správce tohoto zpracování. Společnost X je však jediným správcem zpracování, které je nezbytné pro správu její databáze, a společnost Y je jediným správcem následného zpracování nábory pro vlastní účely (organizace pohovorů, uzavření smlouvy a správa personalistických údajů).

Příklad: Analýza údajů o zdravotním stavu

Společnost ABC, vývojář aplikace pro sledování krevního tlaku, a společnost XYZ, poskytovatel aplikací pro zdravotnické pracovníky, chtějí prozkoumat, jak změny krevního tlaku mohou pomoci předvídat některá onemocnění. Společnosti se rozhodnou vytvořit společný projekt a osloví nemocnici DEF, aby se do projektu zapojila také.

Osobní údaje, které budou v rámci tohoto projektu zpracovány, sestávají z osobních údajů, které společnost ABC, nemocnice DEF a společnost XYZ zpracovávají samostatně jako jednotliví správci. Rozhodnutí zpracovat tyto údaje za účelem posouzení změn krevního tlaku přijímají společně všichni tři aktéři. Společnost ABC, nemocnice DEF a společnost XYZ společně určily účely zpracování. Společnost XYZ z vlastní iniciativy navrhla podstatné prostředky zpracování. Společnost ABC i nemocnice DEF tyto podstatné prostředky akceptují, neboť se také podílely na vývoji některých funkcí aplikace, aby mohly výsledky dostatečně využít. Tyto tři organizace se proto dohodly na společném účelu zpracování, kterým je posouzení, jak změny krevního tlaku mohou pomoci předvídat některá onemocnění. Jakmile je výzkum dokončen, mohou společnost ABC, nemocnice DEF a společnost XYZ využít posouzení díky výsledkům svých vlastních činností. Ze všech těchto důvodů se považují za společné správce tohoto konkrétního společného zpracování.

Pokud by společnost XYZ byla ostatními jednoduše požádána, aby provedla toto posouzení, aniž by měla vlastní účel, a aby pouze zpracovala údaje jménem ostatních, společnost XYZ by byla považována za zpracovatele i v případě, že by byla pověřena určením nepodstatných prostředků.

3.2.3 Situace, kdy neexistuje společná správa

69. Skutečnost, že do téhož zpracování je zapojeno několik aktérů, neznamená, že nutně jednají jako společní správci takového zpracování. Ne všechny druhy partnerství nebo spolupráce znamenají společnou správu, jelikož taková kvalifikace vyžaduje analýzu každého příslušného zpracování případ od případu a přesné úlohy každého subjektu ve vztahu ke každému zpracování. Níže uvedené případy uvádějí některé příklady situací, kdy společná správa neprobíhá.
70. Například výměna stejných údajů nebo souborů údajů mezi dvěma subjekty bez společně určených účelů nebo společně určených prostředků zpracování by měla být považována za přenos údajů mezi samostatnými správci.

Příklad: Předávání údajů o zaměstnancích správci daně

Společnost shromažďuje a zpracovává osobní údaje svých zaměstnanců za účelem správy mezd, zdravotního pojištění atd. K posílení daňové kontroly ukládá zákon společnosti povinnost posílat správci daně veškeré údaje týkající se mezd.

V tomto případě, i když jak společnost, tak správce daně zpracovávají stejné údaje o mzdách, neexistence společně určených účelů a prostředků s ohledem na toto zpracování údajů povede k tomu, že oba subjekty budou kvalifikovány jako dva samostatní správci údajů.

71. Společná správa může být rovněž vyloučena v situaci, kdy více subjektů používá sdílenou databázi nebo společnou infrastrukturu, pokud každý subjekt nezávisle určuje své vlastní účely.

Příklad: Marketingové operace ve skupině společností využívajících sdílenou databázi

Skupina společností používá stejnou databázi pro správu klientů a potenciálních klientů. Tato databáze je umístěna na serverech mateřské společnosti, která je tudíž zpracovatelem v souvislosti s uchováváním údajů společností. Každý subjekt skupiny zadává údaje o svých vlastních klientech a potenciálních klientech a zpracovává je pouze pro své vlastní účely. Každý subjekt rovněž nezávisle rozhoduje o přístupu, době uchovávání, opravě nebo výmazu svých klientů a potenciálních klientů. Nemají přístup k údajům druhé strany ani je nemohou využívat. Pouhá skutečnost, že tyto společnosti používají sdílenou databázi skupiny, sama o sobě neznamena společnou správu. Za těchto okolností je tedy každá společnost samostatným správcem.

Příklad: Nezávislí správci při využívání sdílené infrastruktury

Společnost XYZ provozuje databázi a zpřístupňuje ji jiným společnostem, aby mohly zpracovávat a uchovávat osobní údaje svých zaměstnanců. Společnost XYZ je zpracovatelem ve vztahu ke zpracování a uchovávání údajů zaměstnanců jiných společností, neboť tyto operace jsou prováděny jménem těchto jiných společností a podle jejich pokynů. Kromě toho ostatní společnosti zpracovávají údaje bez zapojení společnosti XYZ a pro účely, které společnost XYZ nijak nesdílí.

72. Mohou také nastat situace, kdy různí aktéři postupně zpracovávají stejné osobní údaje v řetězci operací, přičemž každý z těchto aktérů má ve své části řetězce nezávislý účel a nezávislé prostředky. Vzhledem k tomu, že neexistuje společný podíl na určování účelů a prostředků téže operace zpracování nebo stejného souboru operací, musí být vyloučena společná správa a jednotliví aktéři musí být považováni za následné nezávislé správce.

Příklad: Statistická analýza pro úkol veřejného zájmu

Orgán veřejné moci (orgán A) má zákonný úkol vypracovávat analýzy a statistiky o vývoji míry zaměstnanosti v zemi. Za tímto účelem je mnoho dalších veřejných subjektů ze zákona povinno zpřístupnit orgánu A konkrétní údaje. Orgán A se rozhodne, že ke zpracování údajů, včetně shromažďování, použije specifický systém. To rovněž znamená, že ostatní oddělení jsou povinna používat tento systém k vlastnímu sdělování údajů. V tomto případě, aniž je dotčeno přidělení úloh podle právních předpisů, bude orgán A jediným správcem zpracování pro účely analýzy a statistiky míry zaměstnanosti zpracovávané v systému, protože orgán A určuje účel zpracování a rozhodl, jak bude zpracování organizováno. Ostatní veřejné subjekty jakožto správci svých vlastních činností zpracování jsou samozřejmě odpovědné za zajištění přesnosti údajů, které předtím zpracovaly a které následně sdělí orgánu A.

4 DEFINICE ZPRACOVATELE

73. Zpracovatelem podle čl. 4 odst. 8 GDPR je fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který zpracovává osobní údaje pro správce. Podobně jako definice správce předpokládá definice zpracovatele širokou škálu aktérů – může to být „fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt“. To znamená, že v zásadě neexistuje žádné omezení, pokud jde o typ aktéra, který může převzít úlohu zpracovatele. Může se jednat o organizaci, ale může to být i jednotlivec.

74. GDPR stanoví povinnosti přímo použitelné konkrétně na zpracovatele, jak je dále upřesněno v části II oddíle 1 těchto pokynů. Zpracovatel může být odpovědný nebo pokutován v případě nedodržení těchto povinností nebo v případě, že jedná mimo zákonné pokyny správce nebo v rozporu s nimi.
75. Do zpracování osobních údajů může být zapojeno více zpracovatelů. Správce se může například sám rozhodnout, že přímo najme více zpracovatelů tím, že zapojí různé zpracovatele v jednotlivých fázích zpracování (více zpracovatelů). Správce se může rovněž rozhodnout, že najme jednoho zpracovatele, který poté – se souhlasem správce – najme jednoho nebo více dalších zpracovatelů (dále jen „dílčí zpracovatel(é)“). Činnost zpracování svěřená zpracovateli může být omezena na velmi konkrétní úkol nebo kontext nebo může být obecnější a rozšířená.
76. Aby se subjekt mohl stát zpracovatelem, musí být splněny dvě základní podmínky:
- a) je *samostatným subjektem* ve vztahu ke správci a
 - b) osobní údaje jsou zpracovávány *jménem správce*.
77. *Samostatný subjekt* znamená, že se správce rozhodne delegovat všechny činnosti zpracování nebo jejich část na externí organizaci. V rámci skupiny společností může být jedna společnost zpracovatelem jiné společnosti jednající jako správce, jelikož obě společnosti jsou samostatnými subjekty. Na druhou stranu útvar v rámci společnosti nemůže být zpracovatelem pro jiný útvar v rámci téhož subjektu.
78. Pokud se správce rozhodne zpracovávat údaje sám, s využitím vlastních zdrojů v rámci své organizace, například prostřednictvím svých vlastních zaměstnanců, není v postavení zpracovatele. Za zpracovatele se nepovažují zaměstnanci a další osoby, které jednají z přímého pověření správce, například dočasní zaměstnanci, neboť budou zpracovávat osobní údaje jako součást subjektu správce. V souladu s článkem 29 jsou rovněž vázáni pokyny správce.
79. *Zpracování osobních údajů jménem správce* zaprvé vyžaduje, aby samostatný subjekt zpracovával osobní údaje ve prospěch správce. V čl. 4 odst. 2 je zpracování definováno jako pojem zahrnující širokou škálu operací, od shromažďování, uchovávání a konzultací až po používání, šíření nebo jiné zpřístupnění a zničení. Pojem „zpracování“ je blíže popsán výše v bodě 2.1.5.
80. Zadruhé, zpracování musí být prováděno jménem správce, avšak jinak než pod jeho přímým zmocněním nebo správou. Jednat „jménem“ znamená sloužit zájmům jiné osoby a připomíná právní pojem „přenést pravomoc“. V případě právních předpisů v oblasti ochrany osobních údajů je zpracovatel vyzván, aby pokyny správce prováděl alespoň s ohledem na účel zpracování a podstatné prvky prostředků. Zákonnost zpracování podle článku 6 a případně článku 9 nařízení bude odvozena z činnosti správce a zpracovatel nesmí údaje zpracovávat jinak než podle pokynů správce. I tak, jak je popsáno výše, mohou pokyny správce ponechat určitý stupeň volnosti, pokud jde o to, jak nejlépe sloužit zájmům správce, což zpracovateli umožňuje zvolit nejvhodnější technické a organizační prostředky³².
81. Jednat „jménem“ rovněž znamená, že zpracovatel nesmí zpracování provádět pro vlastní účel(y). Jak je stanoveno v čl. 28 odst. 10, zpracovatel poruší GDPR tím, že překročí rámec pokynů správce a začne určovat své vlastní účely a prostředky zpracování. Zpracovatel bude považován v souvislosti s tímto zpracováním za správce a může podléhat sankcím za překročení pokynů správce.

Příklad: Poskytovatel služeb označovaný jako zpracovatel údajů, jednající však jako správce

³² Viz část I pododíl 2.1.4 popisující rozdíl mezi podstatnými a nepodstatnými prostředky.

Poskytovatel služeb MarketinZ poskytuje různým společnostem propagační reklamu a služby přímého marketingu. Společnost GoodProductZ s ním uzavře smlouvu, podle níž MarketinZ poskytuje zákazníkům společnosti GoodProductZ komerční reklamu a je označován jako zpracovatel údajů. MarketinZ se však rozhodne používat databázi zákazníků GoodProductZ i pro jiné účely, než je reklama na GoodProductZ, např. pro rozvoj vlastní podnikatelské činnosti. Rozhodnutí přidat další účel k účelu, pro který byly předány osobní údaje, přeměňuje poskytovatele služeb MarketinZ na správce údajů pro tento soubor operací zpracování a jejich zpracování pro tento účel by představovalo porušení GDPR.

82. EDPB připomíná, že ne každý poskytovatel služeb, který zpracovává osobní údaje v průběhu poskytování služby, je „zpracovatelem“ ve smyslu GDPR. Úloha zpracovatele nevyplývá z povahy subjektu, který zpracovává údaje, nýbrž z jeho konkrétních činností v konkrétním kontextu. Jinými slovy, tentýž subjekt může jednat současně jako správce pro určité operace zpracování a jako zpracovatel pro jiné, přičemž kvalifikace správce nebo zpracovatele musí být posouzena s ohledem na konkrétní soubory údajů nebo operací. Povaha služby určí, zda činnost zpracování představuje zpracování osobních údajů jménem správce ve smyslu GDPR. Pokud poskytovaná služba není konkrétně zaměřena na zpracování osobních údajů nebo pokud toto zpracování nepředstavuje klíčový prvek služby, může být v praxi poskytovatel služeb schopen nezávisle určit účely a prostředky tohoto zpracování, které jsou pro poskytování služby nezbytné. V této situaci je třeba poskytovatele služeb považovat za samostatného správce, a nikoli za zpracovatele³³. Analýza každého jednotlivého případu je však i nadále nezbytná k tomu, aby se zjistilo, do jaké míry má každý subjekt skutečný vliv na určení účelů a prostředků zpracování.

Příklad: Taxislužba

Taxislužba nabízí on-line platformu, která společně umožňuje rezervovat taxi pro přepravu zaměstnanců nebo hostů na letiště a z letiště. Při rezervaci taxislužby společnost ABC uvede jméno zaměstnance, který by měl být vyzvednut z letiště, aby řidič mohl v okamžiku vyzvednutí potvrdit totožnost zaměstnance. V tomto případě taxislužba zpracovává osobní údaje zaměstnance v rámci své služby pro společnost ABC, avšak zpracování jako takové není cílem služby. Taxislužba navrhla bez jakýchkoli pokynů od společnosti ABC on-line rezervační platformu jako součást rozvoje své vlastní podnikatelské činnosti s cílem poskytovat přepravní služby. Taxislužba rovněž nezávisle určuje kategorie shromažďovaných údajů a dobu jejich uchování. Taxislužba tedy jedná jako správce sám o sobě bez ohledu na skutečnost, že ke zpracování dochází na základě žádosti společnosti ABC o poskytnutí služby.

83. EDPB poznamenává, že poskytovatel služeb může stále jednat jako zpracovatel i v případě, že zpracování osobních údajů není hlavním nebo primárním předmětem služby, pokud zákazník služby stále určuje účely a prostředky zpracování v praxi. Při zvažování, zda svěřit zpracování osobních údajů konkrétnímu poskytovateli služeb, by správci měli pečlivě posoudit, zda jim daný poskytovatel služeb umožňuje vykonávat dostatečnou míru kontroly, s přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování, jakož i k potenciálním rizikům pro subjekty údajů.

Příklad: Telefonní centrum

Společnost X zadává svou zákaznickou podporu společnosti Y, která poskytuje telefonní centrum s cílem pomoci klientům společnosti X s jejich dotazy. Služba zákaznické podpory znamená, že společnost Y musí mít přístup k databázím klientů společnosti X. Společnost Y má přístup pouze

³³ Viz rovněž 81. bod odůvodnění GDPR, podle kterého by správce měl „zpracováním pověřit pouze zpracovatele“, čímž ukazuje, že činnost zpracování jako taková je důležitou součástí rozhodnutí správce požádat zpracovatele o zpracování osobních údajů jeho jménem.

k údajům pro účely poskytnutí podpory, kterou si společnost X smluvně zajistila, a nemůže zpracovávat údaje pro jiné účely než ty, které uvádí společnost X. Společnost Y je třeba považovat za zpracovatele osobních údajů a mezi společnostmi X a Y musí být uzavřena dohoda o zpracování údajů.

Příklad: Obecná IT podpora

Společnost Z si najímá poskytovatele IT služeb pro obecnou podporu svých IT systémů, které obsahují velké množství osobních údajů. Přístup k osobním údajům není hlavním předmětem podpůrné služby, ale je nevyhnutelné, aby poskytovatel IT služeb měl při poskytování služby systematicky přístup k osobním údajům. Společnost Z proto dospěla k závěru, že poskytovatel IT služeb, který je samostatnou společností a je nevyhnutelně nucen zpracovávat osobní údaje, i když to není hlavním cílem služby, musí být považován za zpracovatele. S poskytovatelem IT služeb je tudíž uzavřena smlouva o zpracování údajů.

Příklad: Počítačová poradenská firma odstraňující softwarovou chybu

Společnost ABC najme odborníka na IT z jiné společnosti, aby odstranil chybu v softwaru, který společnost používá. Počítačový poradce není najat ke zpracování osobních údajů a společnost ABC stanoví, že jakýkoli přístup k osobním údajům bude čistě náhodný, a tudíž v praxi velmi omezený. Společnost ABC proto dospěla k závěru, že IT odborník není zpracovatelem (ani správcem sám o sobě) a že společnost ABC přijme vhodná opatření v souladu s článkem 32 GDPR s cílem zabránit tomu, aby IT poradce zpracovával osobní údaje neoprávněným způsobem.

84. Jak bylo uvedeno výše, zpracovateli nic nebrání v tom, aby nabízel předem vymezenou službu, ale správce musí učinit konečné rozhodnutí o aktivním schválení způsobu, jakým je zpracování prováděno, alespoň pokud jde o podstatné prostředky zpracování. Jak je uvedeno výše, zpracovatel má manévrovací prostor, pokud jde o nepodstatné prostředky, viz pododíl 2.1.4.

Příklad: Poskytovatel cloudových služeb

Obec se rozhodla využívat poskytovatele cloudových služeb pro zpracování informací ve svých školních a vzdělávacích službách. Cloudová služba poskytuje služby zasílání zpráv, videokonferencí, uchovávání dokumentů, správu kalendáře, zpracování textu atd. a bude zahrnovat zpracování osobních údajů o žácích a učitelích. Poskytovatel cloudových služeb nabídl standardizovanou službu, která je nabízena po celém světě. Obec však musí zajistit, aby platná dohoda byla v souladu s čl. 28 odst. 3 GDPR a aby osobní údaje, jejichž je správcem, byly zpracovávány pouze pro účely obce. Musí rovněž zajistit, aby poskytovatel cloudových služeb dodržoval její konkrétní pokyny týkající se doby uchování, výmazu údajů atd. bez ohledu na to, co je ve standardizované službě obecně nabízeno.

5 DEFINICE TŘETÍ STRANY/PŘÍJEMCE

85. Nařízení nedefinuje pouze pojmy správce a zpracovatele, nýbrž také pojmy příjemce a třetí strany. Na rozdíl od pojmů správce a zpracovatele nařízení nestanoví konkrétní povinnosti ani odpovědnost pro příjemce a třetí strany. Lze říci, že se jedná o relativní pojmy v tom smyslu, že popisují vztah ke správci nebo zpracovateli z konkrétního hlediska, např. správce nebo zpracovatel sděluje údaje příjemci. Z jiných hledisek lze za správce nebo zpracovatele považovat zároveň příjemce osobních údajů a třetí stranu. Například subjekty, které mají být z jednoho hlediska považovány za příjemce nebo třetí strany, jsou správci v případě zpracování, pro něž určují účel a prostředky.

Třetí strana

86. V čl. 4 odst. 10 je „*třetí strana*“ definována jako fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který není
- subjektem údajů,
 - správcem,
 - zpracovatelem ani
 - osobou přímo podléhající správci nebo zpracovateli, která je oprávněna ke zpracování osobních údajů.
87. Definice obecně odpovídá předchozí definici „*třetí strany*“ ve směrnici 95/46/ES.
88. Zatímco pojmy „*osobní údaje*“ „*subjekt údajů*“, „*správce*“ a „*zpracovatel*“ jsou definovány v nařízení, pojem „*osoba přímo podléhající správci nebo zpracovateli, jež je oprávněna ke zpracování osobních údajů*“ nikoli. Obecně se však má za to, že se vztahuje na osoby, které patří k právnické osobě správce nebo zpracovatele (zaměstnanec nebo úloha velmi srovnatelná s úlohou zaměstnanců, např. dočasní zaměstnanci zajištění prostřednictvím agentury práce), ale pouze pokud jsou oprávněny zpracovávat osobní údaje. Zaměstnanec atd., který získá přístup k údajům, k nimž není oprávněn přistupovat, a pro jiné účely, než je účel zaměstnavatele, do této kategorie nespadá. Namísto toho by měl být tento zaměstnanec považován za třetí stranu ve vztahu ke zpracování prováděnému zaměstnavatelem. Pokud zaměstnanec zpracovává osobní údaje pro své vlastní účely odlišné od účelů jeho zaměstnavatele, bude pak považován za správce a převezme všechny z toho vyplývající důsledky a povinnosti, pokud jde o zpracování osobních údajů³⁴.
89. Třetí osobou se tak rozumí osoba, která v dané konkrétní situaci není subjektem údajů, správcem, zpracovatelem ani zaměstnancem. Správce může například najmout zpracovatele a dát mu pokyn, aby předal osobní údaje třetí straně. Tato třetí osoba pak bude považována za samostatného správce pro zpracování, které provádí pro své vlastní účely. Je třeba poznamenat, že v rámci skupiny společností je jiná společnost než správce nebo zpracovatel třetí stranou, přestože patří do stejné skupiny jako společnost, která jedná jako správce nebo zpracovatel.

Příklad: Úklidové služby

Společnost A uzavře se společností poskytující úklidové služby smlouvu na úklid svých kanceláří. Předpokládá se, že uklízeči nemají přístup k osobním údajům ani je nijak nezpracovávají. I když se mohou občas setkat s těmito údaji při pohybu po kanceláři, mohou plnit svůj úkol bez přístupu k údajům a je jim smluvně zakázáno mít přístup k osobním údajům, které společnost A uchovává jako správce, nebo je jinak zpracovávat. Uklízeči nejsou zaměstnáváni společností A ani nejsou považováni za osoby přímo podřízené této společnosti. Není záměrem zapojit společnost poskytující úklidové služby nebo její zaměstnance do zpracování osobních údajů jménem společnosti A. Společnost poskytující úklidové služby a její zaměstnance je proto třeba považovat za třetí stranu a správce musí zajistit, aby existovala vhodná bezpečnostní opatření, která by jim zabránila v přístupu k údajům, a musí stanovit povinnost mlčenlivosti v případě, že by se s osobními údaji náhodně setkali.

Příklad: Skupiny společností – mateřská společnost a dceřiné společnosti

³⁴ Zaměstnavateli (jako původnímu správci) však může být ponechána určitá odpovědnost v případě, že k novému zpracování došlo z důvodu nedostatku vhodných bezpečnostních opatření.

Společnosti X a Y jsou součástí skupiny Z. Společnosti X a Y zpracovávají údaje o svých příslušných zaměstnancích pro administrativní účely. Mateřská společnost ZZ se v jednu rozhodne požádat o údaje o zaměstnancích od všech dceřiných společností za účelem vypracování statistik celé skupiny. Při převodu údajů od společností X a Y společnost ZZ musí být posledně jmenovaná považována za třetí osobu bez ohledu na skutečnost, že všechny společnosti jsou součástí téže skupiny. Společnost ZZ bude považována za správce v případě svého zpracování údajů pro statistické účely.

Příjemce

90. V čl. 4 odst. 9 je „příjemce“ definován jako fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, kterým jsou osobní údaje poskytnuty, ať už se jedná o třetí stranu, či nikoli. Orgány veřejné moci však nemají být považovány za příjemce, pokud obdrží osobní údaje v rámci konkrétního šetření v souladu s právem Unie nebo členského státu (např. daňové a celní orgány, finanční vyšetřovací jednotky atd.)³⁵.
91. Definice obecně odpovídá předchozí definici „příjemce“ ve směrnici 95/46/ES.
92. Definice se vztahuje na každého, kdo obdrží osobní údaje bez ohledu na to, zda je třetí stranou, či nikoli. Pokud například správce zašle osobní údaje jinému subjektu, buď zpracovateli, nebo třetí straně, je tento subjekt příjemcem. Příjemce, který je třetí stranou, se považuje za správce pro jakékoli zpracování, které provádí pro vlastní účel (vlastní účely) poté, co údaje obdrží.

Příklad: Zpřístupňování údajů mezi společnostmi

Cestovní kancelář ExploreMore organizuje cesty na žádost jednotlivých zákazníků. V rámci této služby zasílá osobní údaje zákazníků leteckým společnostem, hotelům a organizátorům výletů, aby mohli poskytovat své služby. Společnost ExploreMore, hotely, letecké společnosti a poskytovatele výletů je třeba považovat za správce pro zpracování, které provádějí v rámci svých příslušných služeb. Neexistuje tedy vztah mezi správcem a zpracovatelem. Letecké společnosti, hotely a poskytovatele výletů je však třeba považovat za příjemce dostávající osobní údaje od společnosti ExploreMore.

ČÁST II – DŮSLEDKY PŘIŘAZENÍ RŮZNÝCH ÚLOH

1 VZTAH MEZI SPRÁVCEM A ZPRACOVATELEM

93. Zvláštním novým prvkem GDPR jsou ustanovení, která ukládají povinnosti přímo zpracovatelům. Zpracovatel musí například zajistit, aby se osoby oprávněné zpracovávat osobní údaje zavázaly k zachování mlčenlivosti (čl. 28 odst. 3); musí vést záznamy o všech kategoriích činností zpracování (čl. 30 odst. 2) a musí zavést vhodná technická a organizační opatření (článek 32). Zpracovatel musí za určitých podmínek rovněž jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů (článek 37) a má povinnost informovat správce bez zbytečného odkladu, jakmile zjistí porušení zabezpečení osobních údajů (čl. 33 odst. 2). Kromě toho se na zpracovatele i na správce vztahují pravidla pro předávání osobních údajů do třetích zemí (kapitola V). V tomto ohledu se EDPB domnívá, že čl. 28 odst. 3 GDPR, který zadává

³⁵ Viz 31. bod odůvodnění GDPR.

konkrétní obsah pro nezbytnou smlouvu mezi správcem a zpracovatelem, ukládá zpracovatelům přímé povinnosti, včetně povinnosti být správci nápomocen při zajišťování souladu³⁶.

1.1 Volba zpracovatele

94. Správce má **povinnost využívat „pouze ty zpracovatele, kteří poskytují dostatečné záruky** zavedení vhodných technických a organizačních opatření“, aby zpracování splňovalo požadavky GDPR – včetně požadavků na bezpečnost zpracování – a aby zajišťovalo ochranu práv subjektu údajů³⁷. Správce je tudíž odpovědný za posouzení dostatečnosti záruk poskytnutých zpracovatelem a měl by být schopen prokázat, že vážně zohlednil všechny prvky stanovené v GDPR.
95. Záruky „poskytnuté“ zpracovatelem jsou záruky, které je zpracovatel schopen **správci uspokojivě prokázat**, neboť jsou jediné, které správce může účinně zohlednit při posuzování souladu s jeho povinnostmi. Často to bude vyžadovat výměnu příslušné dokumentace (např. zásad ochrany soukromí, servisních podmínek, záznamů o činnostech zpracování, zásad správy záznamů, zásad bezpečnosti informací, zpráv o externích auditech ochrany údajů, uznávaných mezinárodních osvědčení, jako je řada ISO 27000).
96. Posouzení, zda jsou záruky dostatečné, je formou posouzení rizik, které bude do značné míry záviset na typu zpracování, jež je zpracovateli svěřeno, a musí být prováděno případ od případu s přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování, jakož i k rizikům pro práva a svobody fyzických osob. V důsledku toho nemůže EDPB poskytnout vyčerpávající seznam dokumentů nebo opatření, které musí zpracovatel v daném scénáři ukázat nebo prokázat, neboť to do značné míry závisí na konkrétních okolnostech zpracování.
97. Správce by měl při posuzování dostatečnosti záruk zohlednit tyto prvky³⁸: **odborné znalosti** zpracovatele (např. technické znalosti týkající se bezpečnostních opatření a porušení zabezpečení osobních údajů), **spolehlivost** zpracovatele a **zdroje** zpracovatele. Významným faktorem, který musí správci zvážit, může být také pověst zpracovatele na trhu.
98. Kromě toho lze jako prvek, kterým lze prokázat dostatečné záruky, použít dodržování schváleného kodexu chování nebo mechanismu pro vydávání osvědčení³⁹. Zpracovatelům se proto doporučuje, aby správce informovali o této okolnosti, jakož i o jakékoli změně tohoto dodržování.
99. Povinnost využívat pouze zpracovatele, kteří „poskytují dostatečné záruky“, uvedená v čl. 28 odst. 1 GDPR je trvalou povinností. Nekončí v okamžiku, kdy správce a zpracovatel uzavřou smlouvu nebo jiný právní akt. Správce by měl spíše v přiměřených intervalech ověřovat záruky zpracovatele, a to případně i prostřednictvím auditů a inspekcí⁴⁰.

1.2 Forma smlouvy nebo jiného právního aktu

100. Veškeré zpracování osobních údajů zpracovatelem se musí podle čl. 28 odst. 3 GDPR řídit smlouvou nebo jiným právním aktem mezi správcem a zpracovatelem podle práva EU nebo členského státu.

³⁶ Zpracovatel by například měl být v případě potřeby a na požádání správci nápomocen při zajišťování dodržování povinností souvisejících s posouzením vlivu na ochranu osobních údajů (95. bod odůvodnění GDPR). To se musí odrazit ve smlouvě mezi správcem a zpracovatelem podle čl. 28 odst. 3 písm. f) GDPR.

³⁷ Čl. 28 odst. 1 a 81. bod odůvodnění GDPR.

³⁸ 81. bod odůvodnění GDPR.

³⁹ Čl. 28 odst. 5 a 81. bod odůvodnění GDPR.

⁴⁰ Viz též čl. 28 odst. 3 písm. h) GDPR.

101. Tento právní akt musí mít **písemnou formu, a to i v elektronické podobě**⁴¹. Proto nelze nepsané dohody (bez ohledu na jejich důkladnost nebo účinnost) považovat za dostatečné ke splnění požadavků stanovených v článku 28 GDPR. Aby se zabránilo jakýmkoli obtížím při prokazování toho, že smlouva nebo jiný právní akt jsou skutečně v platnosti, EDPB doporučuje zajistit, aby byly do právního aktu začleněny nezbytné podpisy v souladu s platným právem (např. smluvním právem).
102. Kromě toho musí být smlouva nebo jiný právní akt podle práva Unie nebo členského státu **pro zpracovatele závazné** vůči správci, tj. musí pro zpracovatele stanovit povinnosti, které jsou jako věc práva EU nebo členského státu závazné. Musí rovněž stanovit povinnosti správce. Ve většině případů bude uzavřena smlouva, ale nařízení odkazuje též na „jiný právní akt“, jako je vnitrostátní právo (primární nebo sekundární) nebo jiný právní nástroj. Pokud právní akt neobsahuje veškerý minimální požadovaný obsah, musí být doplněn smlouvou nebo jiným právním aktem, který obsahuje chybějící prvky.
103. Vzhledem k tomu, že nařízení stanoví jasnou povinnost uzavřít písemnou smlouvu, není-li v platnosti žádný jiný příslušný právní akt, představuje její neexistence porušení GDPR⁴². Správce i zpracovatel odpovídají za zajištění toho, že existuje smlouva nebo jiný právní akt, kterým se zpracování řídí⁴³. S výhradou ustanovení článku 83 GDPR bude moci příslušný dozorový úřad uložit správní pokutu správci i zpracovateli, a to s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu. Smlouvy, které byly uzavřeny přede dnem použitelnosti GDPR, měly být s ohledem na čl. 28 odst. 3 aktualizovány. Neprovedení takové aktualizace za účelem uvedení dříve existující smlouvy do souladu s požadavky GDPR představuje porušení čl. 28 odst. 3.
- Písemná smlouva podle čl. 28 odst. 3 GDPR může být zakotvena v širší smlouvě, jako je dohoda o úrovni služeb. Aby bylo snadnější prokázat soulad s GDPR, EDPB doporučuje, aby byly ty prvky smlouvy, jejichž cílem je provést článek 28 GDPR, jasně označeny na jednom místě (například v příloze).
104. Za účelem splnění povinnosti uzavřít smlouvu se **správce a zpracovatel mohou rozhodnout, že sjednají svou vlastní smlouvu**, včetně všech povinných prvků, či **se plně nebo zčásti spolehnou na standardní smluvní doložky týkající se povinností podle článku 28**⁴⁴.

⁴¹ Čl. 28 odst. 9 GDPR.

⁴² Existence (nebo absence) písemného ujednání však není pro existenci vztahu mezi správcem a zpracovatelem rozhodující. Existuje-li důvod domnívat se, že smlouva neodpovídá skutečnosti z hlediska vlastní správy na základě věcné analýzy okolností vztahu mezi stranami a prováděného zpracování osobních údajů, nemusí být brán na dohodu zřetel. Naopak v případě absence písemné dohody o zpracování údajů se lze domnívat, že vztah mezi správcem a zpracovatelem existuje. To by však znamenalo porušení čl. 28 odst. 3 GDPR. Kromě toho může za určitých okolností absence jasné definice vztahu mezi správcem a zpracovatelem vyvolat problém chybějícího právního základu, na němž by každé zpracování mělo být založeno, např. pokud jde o sdělování údajů mezi správcem a údajným zpracovatelem.

⁴³ Ustanovení čl. 28 odst. 3 se nevztahuje pouze na správce. V situaci, kdy územní působnost GDPR spadá pouze na zpracovatele, je tato povinnost přímo použitelná pouze na zpracovatele, viz rovněž pokyny EDPB 3/2018 k místní působnosti GDPR, s. 12.

⁴⁴ Ustanovení čl. 28 odst. 6 GDPR. EDPB připomíná, že standardní smluvní doložky pro účely souladu s článkem 28 GDPR nejsou stejné jako standardní smluvní doložky uvedené v čl. 46 odst. 2. Zatímco prvně uvedené blíže stanovují a objasňují, jak budou splněna ustanovení čl. 28 odst. 3 a 4, druhé uvedené poskytují vhodné záruky v případě předání osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci v případě, že neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně podle čl. 45 odst. 3.

105. Soubor standardních smluvních doložek může být v souladu s mechanismem jednotnosti přijat Komisí⁴⁵, případně dozorovým úřadem⁴⁶. Tyto doložky by mohly být součástí osvědčení uděleného správci nebo zpracovateli podle článků 42 nebo 43⁴⁷.
106. EDPB by rád objasnil, že správci a zpracovatelé nemají povinnost uzavřít smlouvu založenou na standardních smluvních doložkách ani nemusí být taková smlouva nutně upřednostněna před sjednáním individuální smlouvy. Obě možnosti jsou schůdné pro účely souladu s právními předpisy v oblasti ochrany osobních údajů v závislosti na konkrétních okolnostech, pokud splňují požadavky čl. 28 odst. 3.
107. Pokud si strany přejí využít standardní smluvní doložky, musí být doložky o ochraně údajů obsažené v jejich dohodě stejné jako tyto doložky ve standardních smluvních doložkách. Standardní smluvní doložky často obsahují prázdná místa, která mají být vyplněna, nebo možnosti, které si strany vybírají. Jak je rovněž uvedeno výše, standardní smluvní doložky budou obecně zakotveny v rozsáhlejší dohodě popisující předmět smlouvy, její finanční podmínky a další dohodnutá ustanovení: strany budou moci doplnit další doložky (např. rozhodné právo a příslušnost), pokud nejsou v přímém ani nepřímém rozporu se standardními smluvními doložkami⁴⁸ a nenarušují ochranu poskytovanou GDPR a právními předpisy EU nebo členských států v oblasti ochrany osobních údajů.
108. Smlouvy mezi správci a zpracovateli mohou být někdy vypracovány jednostranně jednou ze stran. To, která strana či strany vypracují smlouvu, může záviset na několika faktorech, mezi něž patří: postavení stran na trhu a smluvní pravomoc, jejich odborné znalosti, jakož i přístup k právním službám. Někteří poskytovatelé služeb například obvykle stanoví standardní podmínky, které zahrnují dohody o zpracování údajů.
109. Dohoda mezi správcem a zpracovatelem musí být v souladu s požadavky článku 28 GDPR, aby bylo zajištěno, že zpracovatel bude zpracovávat osobní údaje v souladu s GDPR. Každá taková dohoda by měla zohledňovat konkrétní odpovědnost správců a zpracovatelů. Ačkoli článek 28 stanoví seznam bodů, jimiž se každá smlouva upravující vztah mezi správcem a zpracovatelem musí zabývat, ponechává prostor pro jednání mezi stranami těchto smluv. V některých situacích může mít správce nebo zpracovatel slabší vyjednávací pravomoc přizpůsobit dohodu o ochraně osobních údajů. Spoléhání se na standardní smluvní doložky přijaté podle článku 28 (odstavců 7 a 8) může přispět k vyvážení vyjednávacích postojů a k zajištění toho, aby smlouvy byly v souladu s GDPR.

⁴⁵ Ustanovení čl. 28 odst. 7 GDPR. Čl. 28 odst. 7 GDPR. Čl. 28 odst. 7 GDPR. Čl. 28 odst. 7 GDPR. Viz společné stanovisko EDPB a EDPS 1/2021 ke standardním smluvním doložkám mezi správci a zpracovateli: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpb-edps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-12021-standard_cs.

⁴⁶ Ustanovení čl. 28 odst. 8 GDPR. Rejstřík rozhodnutí přijatých dozorovými úřady a soudy ohledně otázek řešených v rámci mechanismu jednotnosti, včetně standardních smluvních doložek pro účely souladu s článkem 28 GDPR, je k dispozici zde: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/consistency-findings/register-for-decisions_en.

⁴⁷ Ustanovení čl. 28 odst. 6 nařízení GDPR.

⁴⁸ EDPB připomíná, že stejná míra flexibility je povolena, pokud se strany rozhodnou použít standardní smluvní doložky jako vhodnou záruku pro předávání osobních údajů do třetích zemí podle čl. 46 odst. 2 písm. c) nebo čl. 46 odst. 2 písm. d) GDPR. Ve 109. bodě odůvodnění GDPR je vyjasněno, že „[s]kutečnost, že správci a zpracovatelé mohou používat standardní doložky o ochraně údajů přijaté Komisí nebo dozorovým úřadem, by neměla správcům ani zpracovatelům bránit v tom, aby zahrnuli standardní doložky o ochraně údajů i do rozsáhlejších smluv, jako je smlouva mezi zpracovatelem a dalším zpracovatelem, nebo doplnili jiné doložky či další záruky, pokud tyto nejsou v přímém nebo nepřímém rozporu se standardními smluvními doložkami [...] nebo pokud se nedotýkají základních práv či svobod subjektů údajů. Správci a zpracovatelé by měli být vybízeni k poskytování dalších záruk prostřednictvím smluvních závazků, které doplní standardní doložky o ochraně údajů“.

110. Skutečnost, že smlouvu a její podrobné podmínky podnikání připravuje spíše poskytovatel služeb než správce, není sama o sobě problematická a jako taková není dostatečným základem pro vyvození závěru, že poskytovatel služeb by měl být považován za správce. Nerovnováha ve smluvní pravomoci malého správce údajů vůči velkým poskytovatelům služeb by rovněž neměla být považována za odůvodnění, proč správce přijímá doložky a podmínky smluv, které nejsou v souladu s právními předpisy v oblasti ochrany osobních údajů, ani nemůže správce zprostit jeho povinností týkajících se ochrany osobních údajů. Správce musí podmínky vyhodnotit, a pokud je svobodně přijímá a využívá služeb, přijal rovněž plnou odpovědnost za dodržování GDPR. Každá změna dohod o zpracování údajů navržená zpracovatelem a obsažená ve standardních podmínkách by měla být správci přímo oznámena a tímto správcem schválena s ohledem na míru volnosti, kterou má zpracovatel, pokud jde o nepodstatné prvky prostředků (viz body 40–41 výše). Pouhé zveřejnění těchto změn na internetových stránkách zpracovatele není v souladu s článkem 28.

1.3 Obsah smlouvy nebo jiného právního aktu

111. Než se zaměříme na každý z podrobných požadavků stanovených v GDPR, pokud jde o obsah smlouvy nebo jiného právního aktu, je třeba uvést několik obecných poznámek.
112. Zatímco prvky stanovené v článku 28 nařízení představují základ, který by smlouva měla obsahovat, měla by smlouva být prostředkem, jakým by správce a zpracovatel měli blíže objasnit, jak tyto základní prvky budou s podrobnými pokyny prováděny. **Dohoda o zpracování údajů by tudíž neměla pouze přeformulovat ustanovení GDPR:** měla by obsahovat specifičtější, konkrétnější informace o tom, jak budou požadavky splněny a jaká úroveň zabezpečení je požadována pro zpracování osobních údajů, které je předmětem dohody o zpracování údajů. Vyjednávání a ustanovení smlouvy zdaleka nejsou jen pro formu, ale jsou příležitostí k upřesnění podrobností týkajících se zpracování⁴⁹. Podle GDPR totiž „[o]chrana práv a svobod subjektů údajů i odpovědnost správců a zpracovatelů [...] vyžadují, aby bylo jasně určeno, kdo má plnit jednotlivé povinnosti“⁵⁰.
113. Smlouva by zároveň měla **přihlídnout „ke konkrétním úkolům a povinnostem zpracovatele v souvislosti se zpracováním, jež má být provedeno, a riziko pro práva a svobody subjektů údajů“**⁵¹. Obecně řečeno, smlouva mezi stranami by měla být sepsána s ohledem na konkrétní činnost zpracování údajů. Není například nutné ukládat zvláště přísné záruky a postupy zpracovateli pověřenému zpracováním, z něhož vyplývají pouze malá rizika: zatímco každý zpracovatel musí splňovat požadavky stanovené nařízením, opatření a postupy by měly být přizpůsobeny konkrétní situaci. V každém případě musí být předmětem smlouvy všechny prvky čl. 28 odst. 3. Smlouva by zároveň měla obsahovat některé prvky, které mohou zpracovateli pomoci pochopit rizika pro práva a svobody subjektů údajů vyplývající ze zpracování: vzhledem k tomu, že je činnost vykonávána jménem správce, má správce často hlubší povědomí o rizicích, která zpracování představuje, neboť správce si je vědom okolností, za nichž je zpracování prováděno.
114. Ohledně **požadovaného obsahu** smlouvy nebo jiného právního aktu vykládá EDPB čl. 28 odst. 3 tak, že má stanovit:
- **předmět** zpracování (například záznamy dohledu pomocí videokamer zachycující osoby vstupující do zařízení s vysokým zabezpečením a opouštějící toto zařízení). Ačkoli je předmět

⁴⁹ Viz též stanovisko EDPB 14/2019 k návrhu standardních smluvních doložek předloženému ze strany dánského dozorového úřadu (čl. 28 odst. 8 obecného nařízení o ochraně osobních údajů), s. 5.

⁵⁰ 79. bod odůvodnění GDPR.

⁵¹ 81. bod odůvodnění GDPR.

zpracování široký pojem, musí být formulován s dostatečnými specifikacemi, aby bylo jasné, co je hlavním předmětem zpracování,

- **dobu**⁵² zpracování: měla by být stanovena přesná doba nebo kritéria použitá k jejímu určení, lze například odkázat na dobu trvání dohody o zpracování,
- **povahu** zpracování: druh operací prováděných v rámci zpracování (například: „filmování“, „nahrávání“, „archivace obrázků“...) a **účel** zpracování (například: detekce neoprávněného vstupu). Tento popis by měl být co nejúplnější, v závislosti na konkrétní činnosti zpracování, aby externí strany (např. dozorové úřady) mohly pochopit obsah a rizika zpracování, které je zpracovateli svěřeno,
- **druh osobních údajů**: ten by měl být upřesněn co nejpodrobněji (např. videosnímky jednotlivců při vstupu do zařízení a odchodu z něj). Nebylo by vhodné pouze upřesnit, že se jedná o „osobní údaje podle čl. 4 odst. 1 GDPR“ nebo „zvláštní kategorie osobních údajů podle článku 9“. V případě zvláštních kategorií údajů by smlouva nebo právní akt měly přinejmenším upřesnit, o které druhy údajů se jedná, například „informace týkající se zdravotnické dokumentace“ nebo „informace o tom, zda je subjekt údajů členem odborové organizace“,
- **kategorie subjektů údajů**: i ty by měly být uvedeny poměrně konkrétním způsobem (např. „návštěvníci“, „zaměstnanci“, doručovací služby atd.),
- **povinnosti a práva správce**: právy správce se dále zabývají následující oddíly (např. v souvislosti s právem správce provádět inspekce a audity). Pokud jde o povinnosti správce, patří mezi ně například povinnost správce poskytnout zpracovateli údaje uvedené ve smlouvě, poskytnout a doložit jakýkoli pokyn týkající se zpracování údajů zpracovatelem, zajistit před zpracováním i v jeho průběhu dodržování povinností stanovených v GDPR zpracovatelem, dohlížet na zpracování, včetně provádění auditů a inspekcí u zpracovatele.

115. GDPR sice uvádí prvky, které musí být do dohody vždy zahrnuty, avšak v závislosti na kontextu a rizicích zpracování, jakož i na jakémkoli dalším použitelném požadavku může být zapotřebí zahrnout další relevantní informace.

1.3.1 Zpracovatel musí zpracovávat údaje pouze na základě doložených pokynů správce (čl. 28 odst. 3 písm. a) GDPR)

116. Potřeba upřesnit tuto povinnost vyplývá ze skutečnosti, že zpracovatel zpracovává údaje jménem správce. Správci musí svým zpracovatelům poskytnout pokyny týkající se každé činnosti zpracování. Tyto pokyny mohou zahrnovat přípustné a nepřijatelné nakládání s osobními údaji, podrobnější postupy, způsoby zabezpečení údajů atd. Zpracovatel nesmí pokyny správce překročit. Muže však navrhnout prvky, které se v případě přijetí správcem stanou součástí daných pokynů.
117. Pokud zpracovatel zpracovává údaje mimo pokyny správce nebo je překračuje a odpovídá to rozhodnutí určujícímu účely a prostředky zpracování, zpracovatel poruší své povinnosti, a v souladu s čl. 28 odst. 10 bude dokonce v souvislosti s tímto zpracováním považován za správce (viz pododíl 1.5 níže⁵³).
118. Pokyny vydané správcem musí být **doloženy**. Pro tyto účely se doporučuje zahrnout do přílohy smlouvy nebo jiného právního aktu postup a šablonu pro udělování dalších pokynů. Pokyny mohou být případně

⁵² Doba zpracování nemusí nutně odpovídat době trvání dohody (může existovat zákonná povinnost uchovávat údaje delší nebo kratší dobu).

⁵³ Viz část II pododíl 1.5 („Zpracovatel určující účely a prostředky zpracování“).

poskytnuty v jakékoli písemné formě (např. e-mailem), jakož i v jakékoli jiné doložené podobě, pokud je možné vést záznamy o těchto pokynech. V každém případě, aby se zabránilo jakýmkoli obtížím při prokazování toho, že pokyny správce byly řádně doloženy, EDPB doporučuje uchovávat tyto pokyny společně se smlouvou nebo jiným právním aktem.

119. Povinnost zpracovatele zdržet se jakékoli činnosti zpracování, která není založena na pokynech správce, se vztahuje rovněž na **předávání** osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci. Smlouva by měla specifikovat požadavky na předávání údajů do třetích zemí nebo mezinárodních organizací s přihlédnutím k ustanovením kapitoly V GDPR.
120. EDPB doporučuje, aby správce věnoval tomuto konkrétnímu bodu náležitou pozornost, zejména pokud zpracovatel přenesl některé činnosti zpracování na jiné zpracovatele a pokud má zpracovatel divize nebo oddělení nacházející se ve třetích zemích. Pokud pokyny správce neumožňují předávat nebo sdělovat údaje do třetích zemí, nebude zpracovatel moci přidělit zpracování dílčímu zpracovateli ve třetí zemi, ani mu nebude povoleno, aby údaje zpracovával v jedné ze svých divizí mimo EU.
121. Zpracovatel může zpracovávat jiné údaje, než jsou údaje v doložených pokynech správce, **pokud je zpracovatel povinen zpracovávat a/nebo předávat osobní údaje na základě práva EU nebo členského státu, které se na zpracovatele vztahuje**. Toto ustanovení dále ukazuje, že je důležité dohody o zpracování údajů pečlivě vyjednávat a vypracovávat, neboť například může být zapotřebí, aby si některá ze stran vyžádala právní poradenství ohledně existence takového právního požadavku. To je třeba provést včas, neboť zpracovatel má povinnost informovat správce o takovém požadavku před zahájením zpracování. Pouze v případě, že stejné právo (EU nebo členského státu) zakazuje zpracovateli informovat správce o „důležitých důvodech veřejného zájmu“, taková informační povinnost neexistuje. V každém případě může k jakémukoli předání nebo zpřístupnění dojít pouze v případě, že to povoluje unijní právo, a to i v souladu s článkem 48 GDPR.

1.3.2 Zpracovatel musí zajistit, aby se osoby oprávněné zpracovávat osobní údaje zavázaly k mlčenlivosti nebo aby se na ně vztahovala zákonná povinnost mlčenlivosti (čl. 28 odst. 3 písm. b) GDPR)

122. Ve smlouvě musí být uvedeno, že zpracovatel musí zajistit, aby kdokoli, kdo umožní zpracování osobních údajů, byl zavázán k zachování mlčenlivosti. K tomu může dojít buď prostřednictvím zvláštního smluvního ujednání, nebo na základě již existujících zákonných závazků.
123. Široký pojem „osoby oprávněné zpracovávat osobní údaje“ zahrnuje zaměstnance a dočasné zaměstnance. Obecně řečeno, zpracovatel by měl osobní údaje zpřístupnit pouze zaměstnancům, kteří je skutečně potřebují k plnění úkolů, pro které správce zpracovatele najal.
124. Závazek nebo povinnost zachovávat mlčenlivost musí být „vhodné“, tj. musí oprávněné osobě účinně zakázat zveřejnit jakékoli důvěrné informace bez povolení, a musí být dostatečně široké, aby zahrnovaly všechny osobní údaje zpracovávané jménem správce, jakož i podmínky, za nichž jsou osobní údaje zpracovávány.

1.3.3 Zpracovatel musí přijmout všechna opatření požadovaná podle článku 32 (čl. 28 odst. 3 písm. c) GDPR)

125. Článek 32 vyžaduje, aby správce a zpracovatel provedli vhodná technická a organizační bezpečnostní opatření. Ačkoli je tato povinnost již přímo uložena zpracovateli, jehož operace zpracování spadají do oblasti působnosti GDPR, povinnost přijmout veškerá opatření požadovaná podle článku 32 musí být zohledněna ve smlouvě o činnostech zpracování svěřených správcem.

126. Jak bylo uvedeno výše, smlouva o zpracování by neměla pouze přeformulovávat ustanovení GDPR. Smlouva musí obsahovat nebo odkazovat na informace o bezpečnostních opatřeních, která mají být přijata, **povinnost zpracovatele získat souhlas správce před provedením změn** a pravidelný přezkum bezpečnostních opatření s cílem zajistit jejich vhodnost s ohledem na rizika, která se mohou časem vyvinout. Míra podrobnosti informací o bezpečnostních opatřeních, jež mají být součástí smlouvy, musí být taková, aby správci umožnila posoudit vhodnost opatření podle čl. 32 odst. 1 GDPR. Popis je navíc nezbytný také proto, aby správce mohl plnit svou povinnost odpovědnosti podle čl. 5 odst. 2 a článku 24 GDPR, pokud jde o bezpečnostní opatření uložená zpracovateli. Odpovídající povinnost zpracovatele pomáhat správci a zpřístupňovat veškeré informace nezbytné k prokázání souladu lze vyvodit z čl. 28 odst. 3 písm. f) a h) GDPR.
127. Úroveň pokynů, které správce zpracovateli poskytne, pokud jde o opatření, která mají být provedena, bude záviset na konkrétních okolnostech. V některých případech může správce poskytnout jasný a podrobný popis bezpečnostních opatření, která mají být provedena. V ostatních případech může správce popsat minimální bezpečnostní cíle, jichž má být dosaženo, a zároveň požádat zpracovatele, aby navrhl provedení konkrétních bezpečnostních opatření. Správce musí zpracovateli v každém případě poskytnout popis činností zpracování a bezpečnostních cílů (na základě posouzení rizik provedeného správcem) a schválit opatření navržená zpracovatelem. To by mohla obsahovat příloha smlouvy. Správce vykonává svou rozhodovací pravomoc ohledně hlavních rysů bezpečnostních opatření, ať již výslovným uvedením opatření, nebo schválením opatření navržených zpracovatelem.

1.3.4 Zpracovatel musí dodržovat podmínky pro zapojení dalšího zpracovatele uvedené v čl. 28 odst. 2 a 4 (čl. 28 odst. 3 písm. d) GDPR).

128. V dohodě musí být upřesněno, že zpracovatel nesmí zaměstnat jiného zpracovatele bez předchozího písemného souhlasu správce a zda bude toto povolení konkrétní, nebo obecné. V případě obecného povolení musí zpracovatel informovat správce o jakékoli změně dílčích zpracovatelů na základě písemného povolení a dát správci příležitost vznést námitku. Doporučuje se, aby smlouva stanovila pro tento účel postup. Je třeba poznamenat, že povinnost zpracovatele informovat správce o jakékoli změně dílčích zpracovatelů znamená, že zpracovatel takové změny správci aktivně oznámí nebo jej na ně upozorní⁵⁴. Je-li vyžadováno zvláštní povolení, měla by smlouva rovněž stanovit postup pro získání takového povolení.
129. Pokud zpracovatel zapojí jiného zpracovatele, musí mezi sebou uzavřít smlouvu, která ukládá stejné povinnosti v oblasti ochrany osobních údajů jako původnímu zpracovateli, nebo tyto povinnosti musí být uloženy jiným právním aktem podle práva Unie nebo členského státu (viz rovněž bod 160). Patří mezi ně i povinnost podle čl. 28 odst. 3 písm. h) umožnit audity prováděné správcem údajů nebo jiným auditorem, kterého pověřil správce údajů, a přispívat k takovým auditům⁵⁵. Zpracovatel odpovídá správci za to, že ostatní zpracovatelé dodržují povinnosti v oblasti ochrany údajů (další podrobnosti o doporučeném obsahu dohody viz pododdíl 1.6 níže⁵⁶).

⁵⁴ V tomto ohledu je naproti tomu například nedostatečné, aby zpracovatel poskytl správci pouze všeobecný přístup k seznamu dílčích zpracovatelů, který by mohl být čas od času aktualizován, aniž by poukázal na každého předpokládaného nového dílčího zpracovatele. Jinými slovy, zpracovatel musí správce aktivně informovat o každé změně seznamu (tj. zejména o každém novém předpokládaném dílčím zpracovateli).

⁵⁵ Viz též stanovisko EDPB 14/2019 k návrhu standardních smluvních doložek předloženému dánským dozorovým úřadem (čl. 28 odst. 8 obecného nařízení o ochraně osobních údajů), 9. července 2019, bod 44.

⁵⁶ Viz část II pododdíl 1.6 („Dílčí zpracovatelé“).

1.3.5 *Zpracovatel musí být správci nápomocen při plnění správcovy povinnosti reagovat na žádosti o výkon práv subjektu údajů (čl. 28 odst. 3 písm. e) GDPR).*

130. Zatímco zajištění toho, aby žádosti subjektů údajů byly vyřizovány, je na správci, musí smlouva stanovit, že zpracovatel je povinen být nápomocen „prostřednictvím vhodných technických a organizačních opatření, pokud je to možné“. Povaha této pomoci se může značně lišit s ohledem „na povahu zpracování“ a v závislosti na druhu činnosti svěřené zpracovateli. Podrobnosti týkající se pomoci, kterou má zpracovatel poskytnout, by měly být obsaženy ve smlouvě nebo v její příloze.
131. Zatímco pomoc může spočívat pouze v bezodkladném předání jakékoli obdržené žádosti a/nebo umožnění správci přímo získat a spravovat příslušné osobní údaje, budou zpracovateli za určitých okolností uloženy konkrétnější, technické povinnosti, zejména pokud je v pozici, kdy získává a spravuje osobní údaje.
132. Je důležité mít na paměti, že ačkoli lze praktické vyřizování jednotlivých žádostí zadávat zpracovateli, za splnění těchto požadavků nese odpovědnost správce. Posouzení, zda jsou žádosti subjektů údajů přípustné a/nebo zda jsou splněny požadavky stanovené v GDPR, by proto měl správce provádět buď případ od případu, nebo na základě jasných pokynů poskytnutých zpracovateli ve smlouvě před zahájením zpracování. Správce nemůže ani lhůty stanovené v kapitole III prodloužit na základě skutečnosti, že nezbytné informace musí poskytnout zpracovatel.

1.3.6 *Zpracovatel musí být správci nápomocen při zajišťování souladu s povinnostmi podle článků 32 až 36 (čl. 28 odst. 3 písm. f) GDPR).*

133. Je nezbytné, aby se smlouva vyvarovala pouhé přeformulace těchto povinností být nápomocen: **dohoda by měla obsahovat podrobnosti o tom, jak zpracovatel bude požádán, aby správci pomohl plnit uvedené povinnosti.** Například postupy a vzory formulářů mohou být doplněny do příloh dohody, což zpracovateli umožní poskytnout správci veškeré nezbytné informace.
134. Druh a míra pomoci, kterou má zpracovatel poskytnout, se může značně lišit „*při zohlednění povahy zpracování a informací, jež má zpracovatel k dispozici*“. Správce musí zpracovatele patřičným způsobem informovat o riziku spojeném se zpracováním a o jakýchkoli dalších okolnostech, které mohou zpracovateli pomoci splnit jeho povinnosti.
135. Pokud jde o konkrétní povinnosti, má zpracovatel zaprvé povinnost být správci nápomocen při plnění povinnosti přijmout vhodná technická a organizační opatření k zajištění bezpečnosti zpracování⁵⁷. Ačkoli se to může do určité míry překrývat s požadavkem, aby samotný zpracovatel přijal vhodná bezpečnostní opatření, pokud operace zpracování zpracovatele spadají do oblasti působnosti GDPR, zůstávají tyto dvě jasně odlišené povinnosti, neboť jedna odkazuje na vlastní opatření zpracovatele a druhá se týká opatření správce.
136. Zadruhé, zpracovatel musí být správci nápomocen při plnění povinnosti oznamovat porušení zabezpečení osobních údajů dozorovému úřadu a subjektům údajů. Zpracovatel musí informovat správce, kdykoli zjistí porušení zabezpečení osobních údajů, které má dopad na zařízení/informační systémy zpracovatele nebo dílčího zpracovatele, a musí správci pomoci získat informace, které je třeba uvést ve zprávě pro dozorový úřad⁵⁸. GDPR vyžaduje, aby správce oznámil porušení bez zbytečného odkladu, aby se minimalizovala újma pro fyzické osoby a maximalizovala možnost řešit dané porušení vhodným způsobem. Oznámení zpracovatele správci údajů by tedy rovněž mělo být provedeno bez

⁵⁷ Článek 32 GDPR.

⁵⁸ Ustanovení čl. 33 odst. 3 GDPR.

zbytečného odkladu⁵⁹. V závislosti na zvláštních rysech zpracování, které je zpracovateli svěřeno, může být vhodné, aby strany do smlouvy zahrnuly konkrétní časový rámec (např. počet hodin), v němž by zpracovatel měl informovat správce, jakož i kontaktní místo pro tato oznámení, způsob a minimální obsah, který správce očekává⁶⁰. Smluvní ujednání mezi správcem a zpracovatelem může rovněž zahrnovat povolení a požadavek, aby zpracovatel přímo oznámil porušení zabezpečení osobních údajů v souladu s články 33 a 34, avšak právní odpovědnost za oznámení nese správce⁶¹. Pokud zpracovatel oznámí porušení zabezpečení osobních údajů přímo dozorovému úřadu a informuje subjekty údajů v souladu s články 33 a 34, musí o tom rovněž informovat správce a poskytnout správci kopie oznámení a informací pro subjekty údajů.

137. Zpracovatel musí být dále správci v případě potřeby nápomocen při provádění posouzení dopadu na ochranu údajů a při konzultaci s dozorovým úřadem, pokud výsledek odhalí, že existuje vysoké riziko, které nelze zmírnit.
138. Povinnost být nápomocen nespočívá v přenesení odpovědnosti, neboť tyto povinnosti jsou uloženy správci. Například ačkoli posouzení dopadu na ochranu osobních údajů může v praxi provádět zpracovatel, správce zůstává odpovědný za povinnost provést posouzení⁶² a zpracovatel je pouze povinen být správci nápomocen „v případě potřeby a na požádání“⁶³. Proto je tím, kdo musí převzít iniciativu k provedení posouzení dopadu na ochranu osobních údajů, správce, a nikoli zpracovatel.

1.3.7 Při ukončení činností zpracování musí zpracovatel v souladu s rozhodnutím správce vymazat nebo vrátit všechny osobní údaje správci a vymazat existující kopie (čl. 28 odst. 3 písm. g) GDPR).

139. Smluvní podmínky mají zajistit, aby osobní údaje byly po ukončení „poskytování služeb spojených se zpracováním“ přiměřeně chráněny: je tedy na správci, aby rozhodl, co by měl zpracovatel v souvislosti s osobními údaji učinit.
140. Správce může na začátku rozhodnout, zda budou osobní údaje vymazány nebo vráceny, a to tak, že to uvede ve smlouvě prostřednictvím písemného sdělení, které má být včas zasláno zpracovateli. Smlouva nebo jiný právní akt by měly odrážet možnost správce údajů změnit volbu učiněnou před ukončením poskytování služeb spojených se zpracováním. Ve smlouvě by měl být stanoven postup poskytování takových pokynů.
141. Rozhodne-li se správce, že osobní údaje budou vymazány, měl by zpracovatel zajistit, aby byly vymazány bezpečným způsobem, a to i v souladu s článkem 32 GDPR. Zpracovatel by měl správci potvrdit, že výmaz byl dokončen ve sjednané lhůtě a sjednaným způsobem.
142. Zpracovatel musí odstranit všechny stávající kopie údajů, pokud právní předpisy EU nebo členského státu nevyžadují další uchování. Pokud si je zpracovatel nebo správce takového právního požadavku vědom, měl by o tom co nejdříve informovat druhou stranu.

⁵⁹ Další informace viz pokyny k ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů podle nařízení 2016/679, WP250rev.01, 6. února 2018, s. 13–14.

⁶⁰ Viz též stanovisko EDPB 14/2019 k návrhu standardních smluvních doložek předloženému dánským dozorovým úřadem (čl. 28 odst. 8 obecného nařízení o ochraně osobních údajů), 9. července 2019, bod 40.

⁶¹ Pokyny k ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů podle nařízení 2016/679, WP250rev.01, 6. února 2018, s. 14.

⁶² Pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29, Pokyny pro posouzení vlivu na ochranu údajů a stanovení, zda je pro účely nařízení 2016/679 „pravděpodobné, že [zpracování] bude mít za následek vysoké riziko“, WP 248 rev.01, s. 14.

⁶³ 95. bod odůvodnění GDPR.

1.3.8 Zpracovatel musí správci poskytnout veškeré informace potřebné k doložení toho, že byly splněny povinnosti stanovené v článku 28, a umožní audity, včetně inspekci, prováděné správcem nebo jiným auditorem, kterého správce pověřil, a k těmto auditům přispěje (čl. 28 odst. 3 písm. h) GDPR).

143. Smlouva obsahuje podrobnosti o tom, jak často a jakým způsobem by měl probíhat tok informací mezi zpracovatelem a správcem, aby byl správce plně informován o podrobnostech zpracování, které jsou relevantní pro prokázání souladu s povinnostmi stanovenými v článku 28 GDPR. Například, příslušné části záznamů zpracovatele o činnostech zpracování mohou být sdíleny se správcem. Zpracovatel by měl poskytnout veškeré informace o tom, jak bude činnost zpracování prováděna jménem správce. Tyto informace by měly zahrnovat informace o fungování používaných systémů, bezpečnostních opatřeních, způsobu, jakým jsou splněny požadavky na uchovávání údajů, umístění údajů, předávání údajů, o tom, kdo má přístup k údajům a kdo jsou příjemci údajů, o využití dílčích zpracovatelů atd.
144. Ve smlouvě se rovněž stanoví další podrobnosti týkající se schopnosti vykonávat inspekce a audity prováděné správcem nebo jiným auditorem, kterého správce pověřil, a povinnosti přispívat k nim.

GDPR upřesňuje, že inspekce a audity provádí správce nebo třetí osoba, kterou pověřil správce. Cílem tohoto auditu je zajistit, aby měl správce veškeré informace o činnosti zpracování prováděné jeho jménem a o zárukách poskytovaných zpracovatelem. Zpracovatel může navrhnout výběr konkrétního auditora, konečné rozhodnutí však musí být podle čl. 28 odst. 3 písm. h) GDPR ponecháno správci⁶⁴. Kromě toho i v případě, že inspekci provádí auditor navržený zpracovatelem, ponechává si správce právo zpochybnit rozsah, metodiku a výsledky inspekce⁶⁵.

Strany by měly spolupracovat v dobré víře a posoudit, zda a kdy je třeba provádět audity v prostorách zpracovatele a jaký druh auditu nebo inspekce (na dálku / na místě / jiný způsob shromažďování potřebných informací) by byl v konkrétním případě potřebný a vhodný, a to rovněž s ohledem na bezpečnostní obavy; konečné rozhodnutí v této věci má provést správce. Na základě výsledků inspekce by správce měl mít možnost požádat zpracovatele o provedení následných opatření, např. k nápravě zjištěných nedostatků a mezer⁶⁶. Stejně tak by měly být zavedeny zvláštní postupy týkající se inspekce zpracovatele a správce u dílčích zpracovatelů (viz pododdíl 1.6 níže⁶⁷).

145. Otázka rozdělení nákladů mezi správce a zpracovatele v souvislosti s audity není předmětem GDPR a řídí se obchodními ohledy. Ustanovení čl. 28 odst. 3 písm. h) však vyžaduje, aby smlouva obsahovala povinnost zpracovatele poskytnout správci veškeré nezbytné informace a povinnost umožnit audity, včetně inspekci, prováděné správcem nebo jiným auditorem, kterého správce pověřil, a přispívat k těmto auditům. To v praxi znamená, že strany by neměly do smlouvy vkládat ustanovení o úhradě nákladů nebo poplatků, která by byly zjevně nepřiměřené nebo nadměrné, a měly by tak odrazující účinek na jednu ze stran. Taková ustanovení by totiž znamenala, že práva a povinnosti stanovené v čl. 28 odst. 3 písm. h) by nikdy nebyly v praxi vykonávány a staly by se čistě teoretickými, byť tvoří nedílnou součást záruk ochrany údajů stanovených v článku 28 GDPR.

⁶⁴ Viz společné stanovisko EDPB a EDPS 1/2021 ke standardním smluvním doložkám mezi správcem a zpracovatelem, bod 43.

⁶⁵ Viz stanovisko 14/2019 k návrhu standardních smluvních doložek předloženému ze strany dánského dozorového úřadu (čl. 28 odst. 8 obecného nařízení o ochraně osobních údajů), bod 43.

⁶⁶ Viz stanovisko 14/2019 k návrhu standardních smluvních doložek předloženému ze strany dánského dozorového úřadu (čl. 28 odst. 8 obecného nařízení o ochraně osobních údajů), bod 43.

⁶⁷ Viz část II pododdíl 1.6 („Dílčí zpracovatelé“).

1.4 Pokyny porušující právní předpisy v oblasti ochrany osobních údajů

146. Podle čl. 28 odst. 3 musí zpracovatel neprodleně informovat správce v případě, že podle jeho názoru určitý pokyn porušuje GDPR nebo jiné předpisy Unie či členského státu týkající se ochrany osobních údajů.
147. Zpracovatel je vskutku povinen dodržovat pokyny správce, ale má rovněž obecnou povinnost dodržovat právní předpisy. Zdá se, že pokyn, který porušuje právo v oblasti ochrany osobních údajů, způsobuje rozpor mezi oběma výše uvedenými povinnostmi.
148. Jakmile bude správce informován o tom, že některý z jeho pokynů může být v rozporu s právními předpisy v oblasti ochrany osobních údajů, bude muset posoudit situaci a určit, zda pokyn právní předpisy v oblasti ochrany osobních údajů skutečně porušuje.
149. EDPB stranám doporučuje, aby ve smlouvě vyjednaly a dohodly důsledky zpracovatelem zasláného oznámení pokynu porušujícího nařízení a pro případ nečinnosti správce v této souvislosti. Jedním z příkladů by bylo vložení ustanovení o ukončení smlouvy pro případ, že správce trvá na nezákonném pokynu. Dalším příkladem by bylo ustanovení o možnosti zpracovatele pozastavit provádění dotčeného pokynu, dokud správce svůj pokyn nepotvrdí, nezmění nebo neodvolá⁶⁸.

1.5 Zpracovatel určující účely a prostředky zpracování

150. Poruší-li zpracovatel toto nařízení tím, že určí účely a prostředky zpracování, považuje se ve vztahu k takovému zpracování za správce (čl. 28 odst. 10 GDPR).

1.6 Dílčí zpracovatelé

151. Činnosti zpracování údajů často provádí velký počet aktérů a roste složitost řetězců subdodavatelů. GDPR zavádí konkrétní povinnosti, které se uplatňují v případě, že (dílčí) zpracovatel hodlá zapojit další subjekt, čímž do řetězce přidává další článek tím, že mu svěřuje činnosti vyžadující zpracování osobních údajů. Analýza toho, zda poskytovatel služeb jedná jako dílčí zpracovatel, by měla být provedena v souladu s tím, co je popsáno výše u pojmu zpracovatele (viz výše bod 83).
152. Ačkoli řetězec může být značně dlouhý, správce si zachovává svou klíčovou úlohu při určování účelu a prostředků zpracování. V čl. 28 odst. 2 GDPR se stanoví, že zpracovatel nezapojí do zpracování žádného dalšího zpracovatele bez předchozího konkrétního nebo obecného písemného povolení správce (včetně elektronického). V případě obecného písemného povolení musí zpracovatel správce informovat o veškerých zamýšlených změnách týkajících se přijetí dalších zpracovatelů nebo jejich nahrazení, a poskytne tak správci příležitost vyslovit vůči těmto změnám námitky. V obou případech musí zpracovatel předtím, než je zpracování osobních údajů svěřeno dílčímu zpracovateli, získat písemné povolení správce. Aby bylo možné provést posouzení a rozhodnout, zda povolit dílčí dodávky, bude zpracovatel muset správci údajů poskytnout seznam zamýšlených dílčích zpracovatelů (u každého z nich včetně: jejich umístění, toho, co budou dělat, a dokladu o tom, jaké záruky byly zavedeny)⁶⁹.

⁶⁸ Viz společné stanovisko EDPB a EDPS 1/2021 ke standardním smluvním doložkám mezi správci a zpracovateli, bod 39.

⁶⁹ Tyto informace jsou nezbytné pro to, aby správce mohl dodržovat zásadu odpovědnosti stanovenou v článku 24 a ustanovení čl. 28 odst. 1, článku 32 a kapitoly V GDPR.

153. Předchozí písemné povolení může být konkrétní, tj. odkazovat na konkrétního dílčího zpracovatele pro konkrétní činnost zpracování a v konkrétní dobu, nebo obecné. To by mělo být uvedeno ve smlouvě nebo jiném právním aktu, který zpracování upravuje.
154. V případech, kdy se správce v době podpisu smlouvy rozhodne přijmout určité dílčí zpracovatele, měl by být do smlouvy nebo její přílohy zahrnut seznam schválených dílčích zpracovatelů. Seznam by měl být aktualizován v souladu s obecným nebo konkrétním povolením, které udělil správce.
155. Pokud se správce rozhodne udělit **konkrétní povolení**, měl by písemně upřesnit, na kterého dílčího zpracovatele a na jakou činnost zpracování se vztahuje. Každou následnou změnu bude muset správce před jejím zavedením ještě povolit. Pokud není žádost zpracovatele o konkrétní povolení zodpovězena ve stanovené lhůtě, měla by být považována za zamítnutou. Správce by měl přijmout rozhodnutí o udělení nebo neudělení povolení s přihlédnutím ke své povinnosti využívat pouze zpracovatele, kteří poskytují „dostatečné záruky“ (viz pododdíl 1.1 výše⁷⁰).
156. Popřípadě může správce poskytnout **obecné povolení** k využívání dílčích zpracovatelů (ve smlouvě, včetně seznamu těchto dílčích zpracovatelů v příloze smlouvy), které by mělo být doplněno kritérii pro volbu zpracovatele (např. záruky z hlediska technických a organizačních opatření, odborné znalosti, spolehlivost a zdroje)⁷¹. V tomto scénáři musí zpracovatel včas informovat správce o jakémkoli zamýšleném přijetí dílčího zpracovatele (dílčích zpracovatelů) nebo jeho (jejich) nahrazení, aby správci poskytl příležitost vyslovit námitky.
157. Hlavní rozdíl mezi scénářem konkrétního povolení a scénářem obecného povolení proto spočívá ve významu, který je přikládán mlčení správce: v případě obecného povolení lze skutečnost, že správce ve stanovené lhůtě nevyslovil námitku, vykládat jako schválení povolení.
158. V obou scénářích by smlouva měla obsahovat podrobnosti o časovém rámci pro správcovo schválení nebo námitku a o tom, jak mají strany v úmyslu komunikovat ohledně tohoto tématu (např. vzory). Tento časový rámec musí být přiměřený s ohledem na druh zpracování, složitost činností svěřených zpracovateli (a dílčím zpracovatelům) a vztah mezi stranami. Smlouva by navíc měla obsahovat podrobnosti o praktických krocích v návaznosti na námitku správce (např. stanovením časového rámce, v němž by správce a zpracovatel měli rozhodnout, zda zpracování bude ukončeno).
159. Bez ohledu na kritéria navržená správcem pro výběr poskytovatelů zůstává zpracovatel vůči správci plně odpovědný za plnění povinností dílčích zpracovatelů (čl. 28 odst. 4 GDPR). Zpracovatel by proto měl zajistit, aby navrhl dílčí zpracovatele, kteří poskytují dostatečné záruky.
160. Kromě toho, má-li zpracovatel v úmyslu zaměstnat (povoleného) dílčího zpracovatele, musí s ním uzavřít smlouvu, která ukládá stejné povinnosti, jaké správce uložil prvnímu zpracovateli, nebo povinnosti musí být uloženy jiným právním aktem podle práva EU nebo členského státu. Celý řetězec činností zpracování musí být upraven písemnými dohodami. Uložení „stejných“ povinností by mělo být vykládáno spíše funkčním než formálním způsobem: není nutné, aby smlouva obsahovala přesně tatáž slova, jako jsou slova použita ve smlouvě mezi správcem a zpracovatelem, ale měla by zajistit, aby povinnosti byly v podstatě stejné. To rovněž znamená, že pokud zpracovatel pověří dílčího zpracovatele konkrétní částí zpracování, na kterou se nemohou vztahovat některé povinnosti, neměly by být tyto povinnosti „standardně“ zahrnuty do smlouvy s dílčím zpracovatelem, neboť by to pouze vyvolávalo nejistotu. Například pokud jde o pomoc při plnění povinností souvisejících s porušením

⁷⁰ Viz část II – pododdíl 1.1 („Volba zpracovatele“).

⁷¹ Tato povinnost správce vychází ze zásady odpovědnosti v článku 24 a z povinnosti dodržovat ustanovení čl. 28 odst. 1, článku 32 a kapitoly V GDPR.

zabezpečení osobních údajů, mohl by toto porušení, pokud s tím všechny tři strany souhlasí, ohlásit dílčí zpracovatel přímo správci. V případě takového přímého oznámení by však zpracovatel měl být informován a měl by obdržet kopii oznámení.

2 DŮSLEDKY SPOLEČNÉ SPRÁVY

2.1 Transparentní vymezení podílů společných správců na odpovědnosti za plnění povinností podle GDPR

161. Ustanovení čl. 26 odst. 1 GDPR stanovuje, že společní správci transparentním ujednáním vymezí a sjednají mezi sebou své podíly na odpovědnosti za plnění povinností podle uvedeného nařízení.
162. Společní správci proto musí stanovit „kdo co dělá“ tím, že mezi sebou rozhodnou, kdo bude muset plnit jaké úkoly, aby bylo zajištěno, že zpracování bude plnit příslušné povinnosti podle nařízení GDPR ve vztahu k danému společnému zpracování. Jinými slovy, rozdělení odpovědnosti za plnění povinností má vyplývat z použití výrazu „podíly“ v čl. 26 odst. 1. To nevylučuje skutečnost, že právo EU nebo členského státu již může stanovit určitou odpovědnost každého společného správce. Je-li tomu tak, mělo by ujednání společných správců upravovat i veškeré další podíly na odpovědnosti nezbytné k zajištění souladu s GDPR, které nejsou upraveny právními předpisy⁷².
163. Cílem těchto pravidel je zajistit, aby v případech, kdy je zapojeno více aktérů, zejména ve složitých prostředích pro zpracování údajů, byla odpovědnost za dodržování pravidel pro ochranu údajů jasně rozdělena, aby se zamezilo snížení ochrany osobních údajů nebo tomu, aby negativní kompetenční konflikt vedl k mezerám, kdy některá ze stran zapojených do zpracování neplní některé povinnosti. Zde by mělo být jasně uvedeno, že veškerá odpovědnost musí být rozdělena podle skutkových okolností, aby bylo dosaženo operativní dohody. EDPB poznamenává, že dochází k situacím, kdy vliv jednoho společného správce a jeho faktický vliv komplikují dosažení dohody. Tyto okolnosti však nepopírají společnou správu a nemohou sloužit k osvobození některé ze stran od jejich povinností podle GDPR.
164. Konkrétně čl. 26 odst. 1 stanoví, že vymezení jejich podílů na odpovědnosti (tj. úkolů) za plnění povinností podle GDPR mají provádět společní správci, „zejména“ pokud jde o výkon práv subjektu údajů, a povinnosti poskytovat informace uvedené v člincích 13 a 14, pokud tuto odpovědnost správců nestanoví právo Unie nebo členského státu, které se na správce vztahuje.
165. Z tohoto ustanovení jasně vyplývá, že společní správci musí určit, kdo bude pověřen vyřizováním žádostí, pokud subjekty údajů vykonávají svá práva udělená GDPR, a poskytováním informací jim v souladu s požadavky článků 13 a 14 GDPR. To se týká pouze stanovení toho, které strany jsou povinny ve svém interním vztahu vyřizovat jaké žádosti subjektů údajů. Bez ohledu na jakékoli takové ujednání se subjekt údajů může v souladu s čl. 26 odst. 3 GDPR obrátit na kteréhokoli ze společných správců. Použití výrazu „zejména“ však značí, že povinnosti, na něž se vztahuje rozdělení odpovědnosti za plnění jednotlivými zúčastněnými stranami v souladu s tímto ustanovením, nejsou vyčerpávající. Z toho vyplývá, že rozdělení odpovědnosti za plnění předpisů mezi společné správce není omezeno na témata uvedená v čl. 26 odst. 1, ale rozšiřuje se na povinnosti jiného správce podle GDPR. Společní správci musí totiž zajistit, aby celé společné zpracování bylo plně v souladu s GDPR.

⁷² „Ujednání společných správců by se v každém případě mělo komplexně zabývat všemi podíly společných správců na odpovědnosti, včetně těch, které již možná byly stanoveny v příslušných právních předpisech EU nebo členských států, a aniž je dotčena povinnost společných správců zpřístupnit podstatu ujednání společných správců v souladu s čl. 26 odst. 2 GDPR.“

166. Z tohoto pohledu opatření k zajištění souladu a související povinnosti, které by měli společní správci zvážit při určování svých podílů na odpovědnosti, kromě těch, které jsou výslovně uvedeny v čl. 26 odst. 1, zahrnují mimo jiné bez omezení:
- provádění obecných zásad ochrany osobních údajů (článek 5),
 - právní základ zpracování⁷³ (článek 6),
 - bezpečnostní opatření (článek 32),
 - ohlašování porušení zabezpečení osobních údajů dozorovému úřadu a subjektu údajů⁷⁴ (články 33 a 34),
 - posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (články 35 a 36)⁷⁵,
 - využití zpracovatele (článek 28),
 - předávání údajů do třetích zemí (kapitola V),
 - uspořádání kontaktů se subjekty údajů a dozorovými úřady.
167. Dalšími tématy, která by mohla být zvážena v závislosti na daném zpracování a záměru stran, jsou například omezení používání osobních údajů pro jiný účel jedním ze společných správců. V tomto ohledu mají oba správci vždy povinnost zajistit, aby oba měli právní základ pro zpracování. Někdy jsou osobní údaje v souvislosti se společnou správou sdíleny jedním správcem ve prospěch druhého. Z hlediska odpovědnosti je povinností každého správce zajistit, aby údaje nebyly dále zpracovávány způsobem neslučitelným s účely, pro které byly původně shromážděny správcem, který údaje sdílí⁷⁶.
168. Společní správci mohou mít určitou míru flexibility při rozdělování a přidělování povinností mezi sebou, pokud s ohledem na dané zpracování zajistí plný soulad s GDPR. Při přidělování by měly být zohledněny takové faktory, jako je informace, kdo je způsobilý a schopen účinně zajistit práva subjektu údajů, jakož i plnit příslušné povinnosti podle GDPR. EDPB doporučuje dokumentovat relevantní faktory a interní analýzu provedenou za účelem rozdělení jednotlivých povinností. Tato analýza je součástí dokumentace podle zásady odpovědnosti.
169. Povinnosti nemusí být mezi společné správce rozděleny rovným dílem. V tomto ohledu SDEU nedávno konstatoval, že „ *z existence společné odpovědnosti nelze nezbytně dovozovat, že by jednotliví provozovatelé, jichž se zpracování osobních údajů týká, měli nést nezbytně stejný podíl*

⁷³ Ačkoli GDPR nebrání tomu, aby společní správci používali pro různé operace zpracování, které provádějí, různé právní základy, doporučuje se, aby pokud možno používali pro konkrétní účel stejný právní základ.

⁷⁴ Viz rovněž pokyny EDPB k ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů podle nařízení (EU) 2016/679, WP250.rev.01, které stanoví, že společná správa bude zahrnovat „určení toho, která strana bude odpovědná za splnění povinností podle článků 33 a 34. Pracovní skupina zřízená podle článku 29 doporučuje, aby smluvní ujednání mezi společnými správci obsahovala ustanovení, jež určují, který správce se ujme vedení, pokud jde o odpovědnost za dodržování povinností stanovených v GDPR ohledně ohlašování případů porušení“ (s. 13).

⁷⁵ Viz též pokyny EDPB pro posouzení vlivu na ochranu údajů, WP 248rev01, které stanovují toto: „Pokud jsou pro operace zpracování stanoveni společní správci, je třeba, aby byly jejich příslušné povinnosti přesně vymezeny. Jejich posouzení vlivu na ochranu osobních údajů by měla uvádět, která ze stran je odpovědná za jednotlivá opatření určená k řešení rizik a k ochraně práv a svobod subjektů údajů. Každý správce údajů by měl vyjádřit své potřeby a sdílet důležité informace, aniž by vyrazil tajné informace (jako je např.: ochrana obchodního tajemství, duševního vlastnictví, důvěrné obchodní informace) nebo zveřejnil slabá místa“ (s. 7).

⁷⁶ Každé sdělení správcem vyžaduje zákonný základ a posouzení slučitelnosti bez ohledu na to, zda je příjemcem samostatný správce nebo společný správce. Jinými slovy, existence vztahu společných správců automaticky neznamená, že společný správce, který údaje obdrží, může rovněž legálně zpracovávat údaje pro další účely, které překračují rámec společné správy.

*odpovědnosti*⁷⁷. Mohou však nastat případy, kdy není možné rozdělit všechny povinnosti a všichni společní správci budou možná muset splňovat stejné požadavky vyplývající z GDPR s ohledem na povahu a kontext společného zpracování. Například společní správci používající sdílené nástroje nebo systémy zpracování údajů musí zajistit dodržování zejména zásady účelového omezení a zavést vhodná opatření k zajištění bezpečnosti osobních údajů zpracovávaných v rámci sdílených nástrojů.

170. Dalším příkladem je požadavek, aby každý společný správce vedl záznamy o činnostech zpracování nebo jmenoval pověřence pro ochranu osobních údajů, jsou-li splněny podmínky čl. 37 odst. 1. Tyto požadavky se netýkají společného zpracování, ale vztahují se na ně jako na správce.

2.2 Rozdělení odpovědnosti je třeba provést formou ujednání

2.2.1 Forma ujednání

171. Podle čl. 26 odst. 1 GDPR jsou společní správci nově povinni vymezit svůj podíl na odpovědnosti „*mezi sebou transparentním ujednáním*“. Právní forma takového ujednání není v GDPR upřesněna. Na formě ujednání se proto společní správci mohou svobodně dohodnout.
172. Kromě toho je ujednání o rozdělení odpovědnosti pro každého ze společných správců závazné. Dohodnou se dohodnou a zaváží *vzájemně*, že ponесou odpovědnost za plnění příslušných povinností uvedených v ujednání jako jejich odpovědnost.
173. Ačkoli GDPR neobsahuje žádný právní požadavek na smlouvu nebo jiný právní akt, v zájmu právní jistoty EDPB doporučuje, aby takové ujednání mělo podobu závazného dokumentu, jako je smlouva nebo jiný právně závazný akt podle práva EU nebo členského státu, které se na správce vztahuje. To by poskytlo jistotu a mohlo by to být využito k prokázání transparentnosti a odpovědnosti. V případě nedodržení dohodnutého rozdělení stanoveného v ujednání totiž jeho závazná povaha umožňuje jednomu správci pohnět druhého k odpovědnosti za to, co bylo v ujednání uvedeno jako jeho odpovědnost. V souladu se zásadou odpovědnosti rovněž použití smlouvy nebo jiného právního aktu umožní společným správcům prokázat, že dodržují povinnosti, které jim ukládá GDPR.
174. Způsob, jakým je odpovědnost, tj. úkoly, rozdělena mezi jednotlivé společné správce, musí být v ujednání uveden jasným a jednoduchým jazykem⁷⁸. Tento požadavek je důležitý, neboť zajišťuje právní jistotu a předchází možným konfliktům nejen ve vztahu mezi společnými správci, ale také vůči subjektům údajů a úřadům pro ochranu osobních údajů.
175. V zájmu lepšího vymezení rozdělení odpovědnosti mezi stranami doporučuje EDPB, aby toto ujednání poskytovalo rovněž obecné informace o společném zpracování, a to zejména upřesněním předmětu a účelu zpracování, druhu osobních údajů a kategorií subjektů údajů.

2.2.2 Povinnosti vůči subjektům údajů

176. GDPR stanoví několik povinností společných správců vůči subjektům údajů:

⁷⁷ Rozsudek ve věci *Wirtschaftsakademie*, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388, bod 43.

⁷⁸ Jak je uvedeno v 79. bodě odůvodnění GDPR, „(...) *odpovědnost správců a zpracovatelů, mimo jiné pokud jde o jejich monitorování a opatření vůči nim přijímaná dozorovými úřady, vyžadují, aby bylo jasně určeno, kdo má plnit jednotlivé povinnosti stanovené v tomto nařízení, včetně případů, kdy správce určuje účely a prostředky zpracování společně s jinými správci*“.

Ujednání náležitě zohlední úlohy společných správců a jejich vztahy vůči subjektům údajů.

177. Jako doplněk k tomu, co je vysvětleno výše v oddíle 2.1 těchto pokynů, je důležité, aby společní správci v ujednání objasnili svou úlohu, „zejména“ pokud jde o výkon práv subjektu údajů a jejich povinnosti poskytovat informace uvedené v článcích 13 a 14. Článek 26 GDPR zdůrazňuje význam těchto konkrétních povinností. Společní správci se proto musí zorganizovat a dohodnout na tom, jak a kým budou informace poskytovány a jak a kdo poskytne odpovědi na žádosti subjektu údajů. Bez ohledu na obsah ujednání v tomto konkrétním bodě se subjekt údajů může obrátit na kteréhokoli ze společných správců za účelem výkonu svých práv v souladu s čl. 26 odst. 3, jak je vysvětleno dále.
178. Způsob, jakým jsou tyto povinnosti v ujednání upraveny, by měl „náležitě“, tj. přesně, odrážet realitu základního společného zpracování. Pokud například pouze jeden ze společných správců komunikuje se subjekty údajů pro účely společného zpracování, mohl by být tento správce schopnější informovat subjekty údajů a případně odpovědět na jejich žádosti.

Subjekt údajů musí být informován o podstatných prvcích ujednání.

179. Cílem tohoto ustanovení je zajistit, aby si byl subjekt údajů vědom „podstatných prvků ujednání“. Například musí být subjektu údajů zcela jasné, který správce údajů slouží jako kontaktní místo pro výkon práv subjektu údajů (bez ohledu na to, že svá práva může uplatnit u každého ze společných správců i vůči každému z nich). Povinnost zpřístupnit podstatné prvky ujednání subjektům údajů je důležitá v případě společné správy, aby subjekt údajů věděl, který ze správců je za co odpovědný.
180. GDPR neupřesňuje, co by měl pojem „podstatné prvky ujednání“ zahrnovat. EDPB doporučuje, aby podstatné prvky zahrnovaly alespoň všechny informace uvedené v článcích 13 a 14, které by již měly být subjektu údajů přístupné, a u každého z těchto prvků by mělo ujednání upřesnit, který společný správce je odpovědný za zajištění souladu s těmito prvky. Podstatné prvky ujednání musí rovněž uvádět kontaktní místo, je-li určeno.
181. Způsob, jakým mají být tyto informace sděleny subjektu údajů, není upřesněn. Na rozdíl od jiných ustanovení GDPR (např. čl. 30 odst. 4 v případě záznamu o zpracování nebo čl. 40 odst. 11 v případě registru schválených kodexů chování) článek 26 neuvádí, že by měly být dostupné „na požádání“ nebo jsou „vhodným způsobem (...) [zpřístupněny] veřejnosti“. Je proto na společných správcích, aby rozhodli o nejúčinnějším způsobu, jak podstatné prvky ujednání zpřístupnit subjektům údajů (např. společně s informacemi uvedenými v článku 13 nebo 14, v zásadách ochrany soukromí nebo na požádání pověřenci pro ochranu osobních údajů, pokud existuje, nebo kontaktnímu místu, které mohlo být určeno). Společní správci by měli zajistit, aby informace byly poskytovány jednotným způsobem.

V ujednání může být určeno kontaktní místo pro subjekty údajů.

182. Ustanovení čl. 26 odst. 1 umožňuje společným správcům určit v ujednání kontaktní místo pro subjekty údajů. Takové určení není povinné.
183. Díky informaci o jediném způsobu, jak kontaktovat případných více společných správců, subjekty údajů vědí, na koho se mohou obrátit ve všech záležitostech souvisejících se zpracováním jejich osobních údajů. Kromě toho tato informace umožňuje více společným správcům efektivněji koordinovat své vztahy a komunikaci vůči subjektům údajů.
184. Z těchto důvodů a s cílem usnadnit výkon práv subjektů údajů podle GDPR doporučuje EDPB, aby toto kontaktní místo určili společně správci.

185. Kontaktním místem může být pověřenec pro ochranu osobních údajů, pokud existuje, zástupce v Unii (v případě společných správců, kteří nejsou usazeni v Unii) nebo jakékoli jiné kontaktní místo, kde lze získat informace.

Bez ohledu na podmínky ujednání mohou subjekty údajů vykonávat svá práva u každého ze společných správců i vůči každému z nich.

186. Podle čl. 26 odst. 3 není subjekt údajů vázán podmínkami ujednání a může vykonávat svá práva podle GDPR u každého ze společných správců údajů i vůči každému z nich.

187. Například v případě společných správců usazených v různých členských státech nebo v případě, že je v Unii usazen pouze jeden ze společných správců, může subjekt údajů podle své volby kontaktovat buď správce usazeného v členském státě svého obvyklého bydliště nebo místa výkonu práce, nebo správce usazeného jinde v EU nebo v EHP.

188. I když z ujednání a z jeho dostupných podstatných prvků vyplývá kontaktní místo pro přijímání a vyřizování všech žádostí subjektů údajů, mohou si subjekty údajů samy zvolit jinak.

189. Proto je důležité, aby společní správci předem ve svém ujednání upravili, jak budou vyřizovat odpovědi na žádosti, které by mohli obdržet od subjektů údajů. V tomto ohledu se doporučuje, aby společní správci informovali ostatní odpovědné správce nebo určené kontaktní místo o obdržení žádostech, aby mohly být účinně vyřizovány. Požadavek, aby subjekty údajů kontaktovaly určené kontaktní místo nebo odpovědného správce, by pro subjekt údajů představoval nadměrnou zátěž, která by byla v rozporu s cílem usnadnit výkon jejich práv podle GDPR.

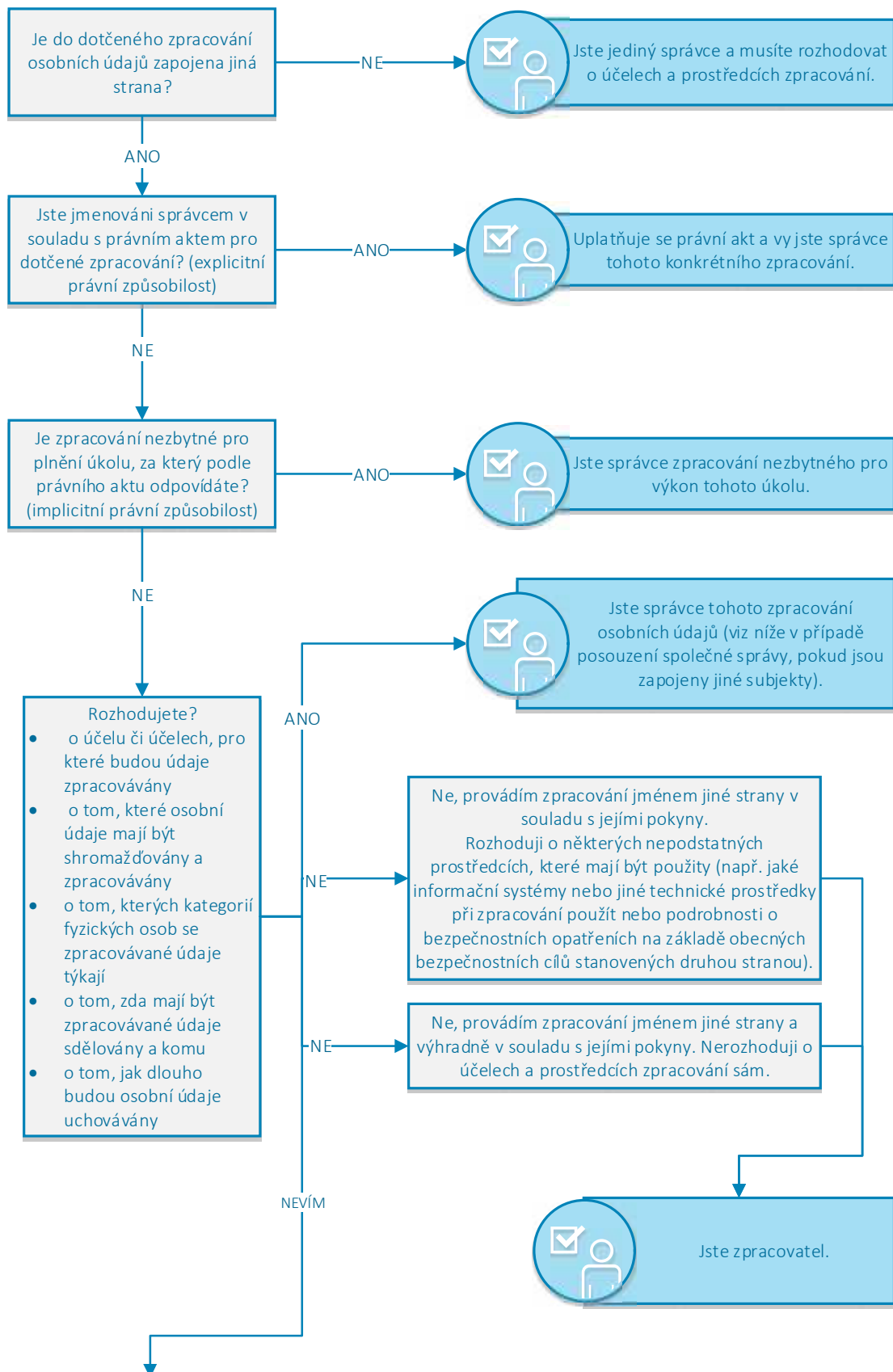
2.3 Povinnosti vůči úřadům pro ochranu osobních údajů

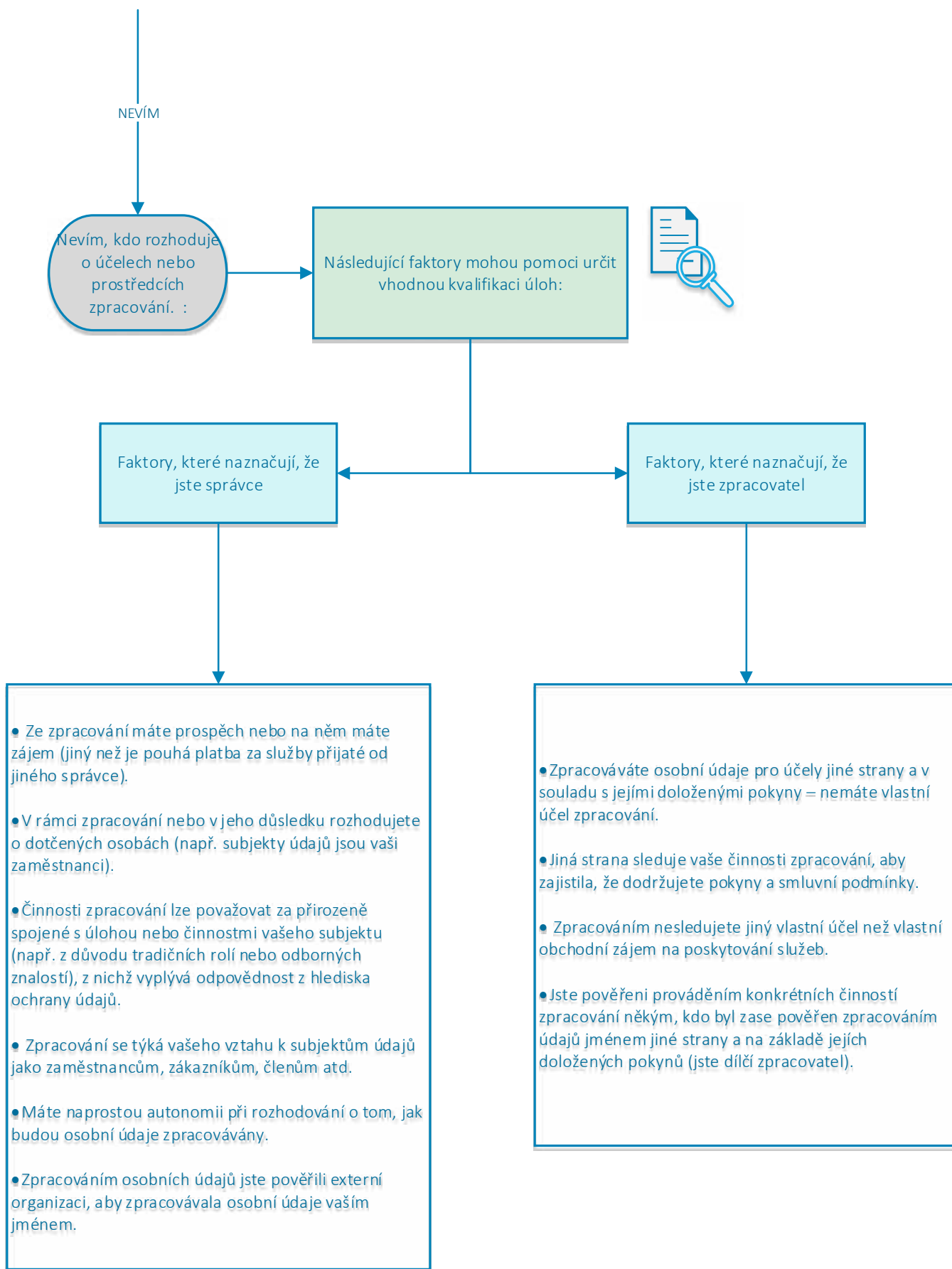
190. Společní správci by měli v ujednání zorganizovat způsob, jakým budou komunikovat s příslušnými dozorovými úřady pro ochranu osobních údajů. Toto sdělení by mohlo zahrnovat případné konzultace podle článku 36 GDPR, oznámení o porušení zabezpečení osobních údajů či jmenování pověřence pro ochranu osobních údajů.

191. Je třeba připomenout, že dozorové úřady nejsou vázány podmínkami ujednání, ať už se jedná o otázku kvalifikace stran jako společných správců, nebo určeného kontaktního místa. Úřady se proto za účelem výkonu svých pravomocí podle článku 58 mohou v souvislosti se společným zpracováním obrátit na kteréhokoli ze společných správců.

Příloha I – Vývojový diagram pro uplatňování pojmů správce, zpracovatele a společných správců v praxi

Poznámka: Pro řádné posouzení úlohy každého zapojeného subjektu je nutné nejprve určit konkrétní předmětné zpracování osobních údajů a jeho přesný účel. Je-li zapojeno více subjektů, je nezbytné posoudit, zda jsou účely a prostředky určovány společně, což vede ke společné správě.

Společná správa – pokud jste správce a do zpracování osobních údajů jsou zapojeny jiné strany:

